

- ⊕ *Exposicions: Vint-i-cinc segles d'art a l'IVAM*
- ⊕ *Gastronomia: Oli Nou a Siurana*
- ⊕ *Art i Museus: Velàzquez i el Segle d'Or a Barcelona*

ENTREVISTA NATXO BADENES

'Escola Valenciana no donarà suport a un nou Botànic si no garanteixen la competència lingüística el primer any'

L'escenari de la Nit d'Escola Valenciana, l'any passat. NEV

AVANÇAMENT EDITORIAL 'LA BATALLA DE L'EXILI' DE JOSEP CASULLERAS

Així va engegar Boye l'estratègia amb què es va estavellar Llarena a Europa

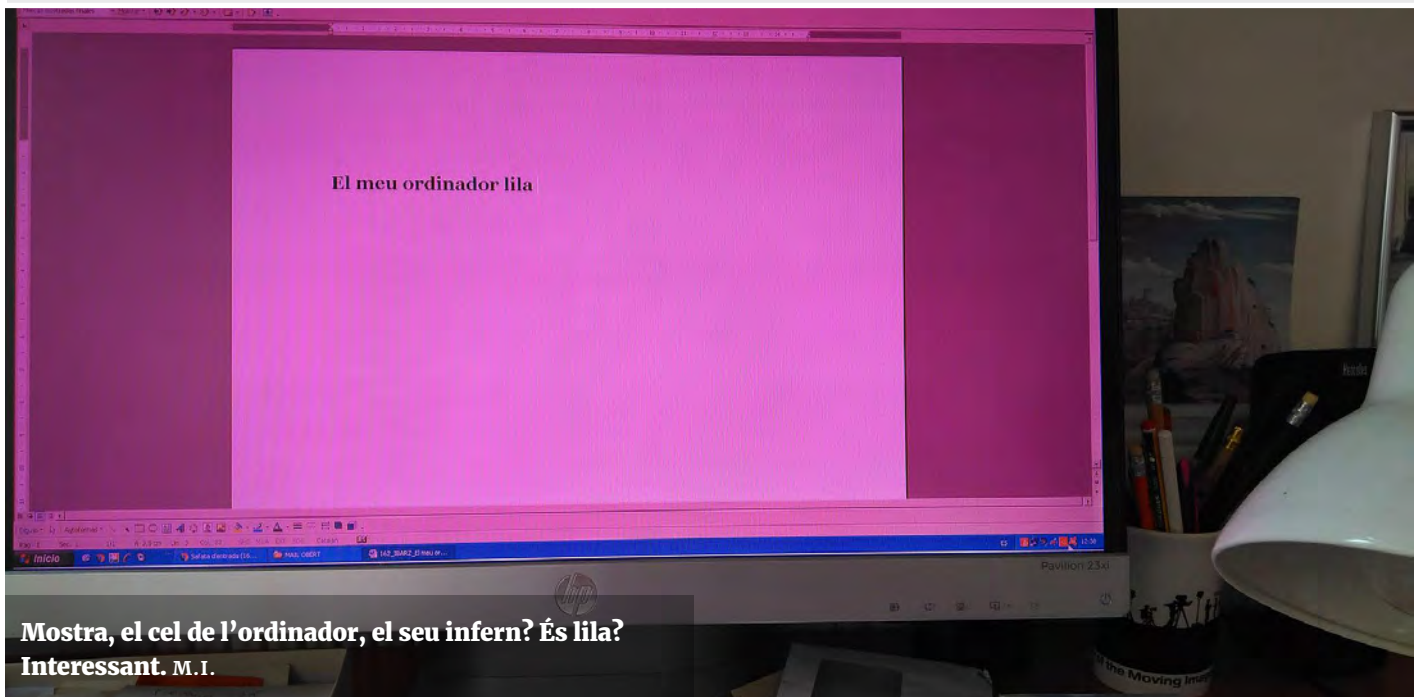

ENTREVISTA JOAN-RAMON LAPORTE CATEDRÀTIC DE FARMACOLOGIA

'Hi ha molta frivolitat receptant derivats de l'opi, com el Tramadol i el Felantil, són metzines'

EL MEU ORDINADOR LILA

MERCÈ IBARZ

Mostra, el cel de l'ordinador, el seu infern? És lila?
Interessant. M.I.

**Una jornada particular,
al ritme de la pluja forta
que cau sobre la ciutat
com l'obsolescència
programada cau sobre la
pantalla de l'ordinador**

És un dia de pluja intensa i la pantalla de l'ordinador es torna lila. Així, de cop, sense solta ni volta. Potser fúcsia, maduixa, morada, violeta si voleu. La contemplo i tot és lila: l'escriptori, el correu electrònic i el WhatsApp, el document en què anava a escriure aquest article. Com si en paral·lel a la rebel·lió climàtica de què és signe aquesta pluja, de sobte el cel també s'hagués obert des de l'interior de l'aparell amb què escric. Mostra, el cel de l'ordinador, el seu infern? És lila? Interessant.

Fa dies que el tècnic que s'ocupa de sostenir-me en els moments cabdals de la cosa tecnològica de l'escriptura (amb la resta me'n surto soleta més o manco) diu que no podré aguantar gaire més temps el *software*, obsolet des de fa dies, però quan li explico això de la pantalla lila no insisteix, sap que no val la pena i, a més, jo soleta he arribat a la conclusió que el problema rau en la mateixa pantalla, no en el *software* obsolet. Que em dona la raó, l'obsolet: falla abans una pantalla de gamma alta comprada fa poc (per a mi fa poc) que no pas ell, l'obsolet, que es limita a dir-me cada matí i sempre que l'engego que de certes funcions, m'avisa cada volta, no en tindrà més actualitzacions, etc. etc.

Baixo la pantalla al tècnic, veí de casa, perquè se la miri i em digui si la podria reparar en el cas que això valgués la pena

Torno a casa, pensant com tinc l'agenda per a dedicar una estona a comprar-ne una altra i si valdrà la pena apuntar-me a això del Black Friday de la punyeta

L'obsolescència programada en l'electrònica contribueix al desori climàtic, tot aquest rebuig de plàstics i més és una ferum que alerta de

econòmicament parlant. No se'n riu perquè no cal, sé que em dirà que no valdrà la pena i sé també per què la vol veure. Hi està ben interessat perquè el seu ram comparteix característiques de l'ofici amb els de la perruqueria i els metges: un problema que no coneixen és l'oportunitat de saber més coses, d'entendre com funciona una tecnologia i, sobretot, com funciona el comerç, com s'ho fan perquè la pantalla (força nova, reitero, per a mi, no pas per a la indústria i, doncs, tampoc per al meu eficient i fiable tècnic) s'encarregui de recordar al client que hauria de tornar a passar per caixa. Sap les coses gràcies als clients, com el perruquer sap com queda un tall si el client se'l deixa fer i el metge dóna un tractament quan el pacient li diu quins símptomes té. Plou a bots i barrals.

Quedem que hi passaré al cap d'unes quantes hores i que, si encara no n'hagués pogut esbrinar res perquè té altres clients abans que jo, em deixarà una pantalla perquè pugui continuar treballant. Al vespre, només d'obrir la porta de la botiga em diu que si li passés a una pantalla seva no miraria pas d'adobar-la, la canviaria. Bo. Torno a casa, pensant com tinc l'agenda per a dedicar una estona a comprar-ne una altra i si valdrà la pena apuntar-me a això del Black Friday de la punyeta que em recomana dia sí i dia també el meu nebot, i comprar-la per internet, és clar. Decidiré demà, em dic, disposada a descansar de la jornada. M'ha agafat la pluja al carrer de les quatre a les cinc de la tarda, quan més forta ha estat, una caminada per l'Eixample que he interromput per comprar-me uns mitjons de llana i canviar-los pels xops que duia quan arribi al lloc de la reunió. M'agrada la pluja, m'agraden els paraigües, els barrets, el calçat: potser sí que haurem de tornar a les katuskes, fins ara no calien gaire per ciutat, eren una picada d'ullet a la infància i prou, una *pijada*. Barcelona tindrà a partir d'ara tempestes llargues? Així és aquesta tarda. No allò que diem sovint: de seguida pararà. Sí, s'atura unes quantes vegades: tantes com torna la pluja. Un altre signe del canvi climàtic, les tempestes fortes i llargues?

L'obsolescència programada en l'electrònica contribueix al desori climàtic, tot aquest rebuig de plàstics i més és una ferum que alerta de la destrucció. La pantalla lila m'està posant apocalíptica, hi he de posar remei, ja hi ha massa afers en joc per a entrar en aquest, de joc, decidir si ets una apocalíptica o una integrada. Demà decidiré. M'alço de bon matí per escriure l'article. Torno a connectar la pantalla a l'ordinador i al corrent elèctric. S'engega ben lila. Al cap d'una estona, es fa verda; però, ara, només l'escriptori: quan engego els programes el fons és blanc com de costum. Escric. Al cap d'una estona, l'escriptori també ha tornat al seu fons habitual. Bé! És com la tempesta d'ahir. Sembla que s'aturi però no. Al cap de no gaire, torna el color lila. I així estem. Fent-nos amigues, la pantalla i jo, fins que em doni la gana i no només quan li doni la gana a la indústria. 📺

LA MORT DE LES LLENGÜES

GRUP D'ESTUDI DE LLENGÜES AMENAÇADES (GELA)

«Les llengües moren perquè els seus parlants deixen d'usar-les. I els motius que els duen a fer-ho no tenen res de natural»

M. Carme Junyent és membre del Grup d'Estudi de Llengües Amençades

En aquesta màquina de provocar focs d'encenalls que és Twitter, l'estiu passat es va generar una polèmica sobre la mort de les llengües. La cosa va ser efímera i més aviat superficial, però a mi em va fer rumiar, d'una banda, la lleugeresa de moltes opinions i, d'una altra, el desconeixement del fenomen en si.

A mi també em passa que haig de lluitar, per exemple, contra les idees preconcebudes dels meus alumnes a l'hora de tractar la qüestió de la mort de les llengües. Que el llatí es consideri una 'llengua morta' no ajuda gaire a clarificar les coses. I qui es cregui que l'escriptura és una garantia de perpetuació potser no ha pensat mai que l'escriptura pot ser a la llengua com la fotografia per a les persones. Per més testimonis gràfics que en tinguem, si algú es mor, és mort.

Però jo mateixa m'estic embolicant en la causa de tanta confusió: el valor metafòric del concepte 'mort de la llengua'. Aquesta idea arrenca de la lingüística del segle XIX, quan predominava la idea de la llengua com a organisme que neix, creix, es desenvolupa i mor. I aquesta imatge s'ha perpetuat en les idees populars sobre les llengües –i a vegades, no tan populars– i tot plegat fa que la comprensió del fenomen s'enterboleixi força.

La mort d'una llengua s'esdevé quan el poble que la parlava, l'abandona per parlar-ne una altra. És per això que parlem de substitució lingüística. Si el llatí no és una llengua morta és perquè cap grup humà no va deixar de parlar-lo per parlar una altra llengua. El llatí, senzillament, va fer com fan totes les llengües: canviar. Tenim una fotografia de l'avi quan era jove –els textos clàssics–, però l'avi encara és viu i, més important encara, no hauria de morir, o no hi ha cap motiu perquè mori, o no està predestinat a morir. Perquè les llengües no són organismes vius, ni tan sols no són 'com' organismes.

Entre les idees més discutibles sobre la mort de les llengües que apareixien en el debat, hi havia aquestes tres: a) que la mort de les llengües és un fenomen lingüístic, b) que és natural i c) que no té conseqüències ('no passa res', deia un tuitaire).

Els qui suposen que la mort de les llengües és un fenomen

Creure que hi ha llengües destinades a morir per raons lingüístiques és no entendre el llenguatge humà

És un fet habitual que algú que hagi patit a causa de la llengua no vulgui que els seus fills passin per la mateixa experiència i, per aquest motiu, deixen de transmetre-la

lingüístic, en general, són els darwinians que creuen que només sobreviuen els més aptes. Si una llengua és 'primitiva' o 'pobra' o 'poc adequada' o coses semblants està condemnada a desaparèixer. Normalment, els qui parlen de llengües poc aptes pels motius que sigui, parlen del lèxic. Si parlessin de gramàtica, o bé no en sabrien res i això els permetria de fer aquests judicis tan agosarats, o bé en sabrien alguna cosa i aleshores no trobarien cap motiu que en justificués la mort. Però resulta que el lèxic és la part més superficial de la llengua, no tan sols perquè podem incorporar paraules d'altres llengües sinó, sobretot, perquè totes les llengües tenen recursos per a crear paraules o, si més no, per a afegir nous significats a les ja existents. Això ho fem tots quan parlem del ratolí de l'ordinador o diem que hem passat pantalla. De fet, no pensem de fer-ho. Per tant, no hi ha cap element en la llengua que la dugui a morir. Però creure que hi ha llengües destinades a morir per raons lingüístiques és no entendre el llenguatge humà. Tots naixem amb capacitats per a comunicar-nos mitjançant un codi. Si no ho podem fer oralment perquè som sords, aleshores ho fem amb signes. I les llengües, siguin orals o de signes, com a manifestació d'una capacitat humana universal no poden ser ni millors ni pitjors que unes altres.

El supòsit que la mort de la llengua és un fet 'natural' també arrela en el darwinisme, però aquí cal tenir en compte un fet. Tal com he dit, les llengües moren perquè els seus parlants deixen d'usar-les. I els motius que els duen a fer-ho no tenen res de natural. La repressió per motius de llengua no és precisament un fet anecdòtic en la història de la humanitat. I encara ho són menys la marginació, l'escarni o el menyspreu. Moltes persones pateixen a causa de la llengua que parlen. I que s'entengui bé: perquè els fan patir per la llengua que parlen. És un fet habitual que algú que hagi patit a causa de la llengua no vulgui que els seus fills passin per la mateixa experiència i, per aquest motiu, deixen de transmetre-la. I quan s'interromp la transmissió intergeneracional, és molt difícil de capgirar el procés. Per tant, si algú abandona la llengua, no és a causa de la llengua mateixa sinó per les pressions rebudes per a abandonar-la.

A l'abandonament hi hauríem d'afegir l'extermini dels parlants i la modificació del seu hàbitat. O, dit d'una altra manera, l'alteració de la relació de la llengua amb el territori. Quan se'ns diu que entre la llengua i el territori no hi ha cap relació perquè 'els territoris no parlen', es passa per alt el fet que, quan es vol fer desaparèixer una llengua, el procediment més eficaç és alterar aquesta relació. Migracions forçades, diàspores, exilis, creació d'àmbits artificials on s'obliga a conviure persones que parlen llengües diferents (des dels pobles artificials de Sibèria fins a les reserves dels Estats Units). La història de la humanitat, especialment els darrers segles, és plena d'episodis similars que de 'natural' no tenen res. Com tampoc no és natural, ben al contrari, la interrupció de la transmissió intergeneracional que es va aconseguir a

La conseqüència més evident de la mort d'una llengua és la pèrdua d'una manera alternativa d'explicar el món

Quan desapareix una llengua sí que passa alguna cosa. Si més no, un grup humà és humiliat i menystingut per allò que li han transmès els qui l'han precedit

nombrosos llocs del món mitjançant el segrest de criatures per part de l'estat. Aquesta pràctica no tan llunyana –als EUA es va fer fins a l'any 1974– va aconseguir que, en molt pocs anys, Austràlia, el Canadà i els EUA es convertissin en els llocs on es concentraven més llengües amb darrers parlants del món. Llengües amb un parlant, amb dos o cinc, que són les que sovint veiem en esqueles a les notícies.

Que amb pràctiques d'aquesta mena es pugui dir que la mort de la llengua no té conseqüències és força incompreensible. L'any passat, a les Universitats de Barcelona i Vic va tenir lloc el I Congrés internacional de revitalització de llengües indígenes i minoritzades. La participació de persones dels cinc continents mostra clarament que la mort de les llengües és un fet que es dona arreu. I que els intents de revitalització siguin universals ja indica que algun motiu hi deu haver.

La conseqüència més evident de la mort d'una llengua és la pèrdua d'una manera alternativa d'explicar el món. Una llengua no deixa de ser una de les formes possibles de realització de la capacitat humana universal que és el llenguatge i per això cadascuna ens mostra una possibilitat. Però més enllà de la pèrdua cultural i de coneixement per a la humanitat, hi ha el mal que es fa a les persones. Hi ha un nombre incalculable d'articles que descriuen les condicions de vida de moltes societats aculturades. Persones que, havent volgut formar part del grup més gran mitjançant la renúncia a la seva llengua, han vist com continuaven marginades. Violència, alcoholisme, addiccions i malalties –físiques i mentals– formen part habitual d'aquest tipus de descripcions. Però també es veu que, quan hi ha projectes de revitalització de llengües, aquests problemes disminueixen. En una conferència sobre la revitalització de llengües al Canadà, la lingüista Keren Rice mostrava la correlació entre programes de revitalització i disminució de la diabetis en comunitats indígenes al Canadà. I efectes similars s'han descrit en moltes comunitats.

El debat a Twitter que mencionava va coincidir en el temps amb l'incendi del Museu de Rio de Janeiro. Ningú no va menystenir els laments per la pèrdua dels enregistraments històrics de les llengües del Brasil. Ningú no va dir que 'no passava res' per haver-los perdut. Potser és que només valorem la diversitat quan no ens fa nosa? Potser només volem les llengües per als museus?

Quan desapareix una llengua sí que passa alguna cosa. Si més no, un grup humà és humiliat i menystingut per allò que li han transmès els qui l'han precedit. Afortunadament per a tots, les llengües són acumulables. No ens cal renunciar-ne a una per adquirir-ne una altra. Hem de tenir present que hem arribat a un punt en què la diversitat lingüística del món està greument amenaçada: el 4% de la humanitat parla el 96% de les llengües del món. A restablir l'equilibri ecolingüístic hi hem de contribuir tots: els parlants de llengües majoritàries, amb la solidaritat, i els de llengües subordinades, amb el compromís. Si tots sumem, només hi podem guanyar. 📖

LLIBERTAT, AMNISTIA I ESTATUT PER ANDALUSIA

PERE MARTÍ

Representants de JxCat, ERC i PSC arriben a la cimera de partits al Palau de la Generalitat. ACN

Sánchez proposarà a Catalunya un nou estatut que només el PSC reclama i que no té suport parlamentari per a prosperar *** L'AVL critica els partits que volen minoritzar el català *** El govern del PSOE qüestiona la llei de salut laboral d'Armengol

TEMA DEL DIA

Tió. Si no hi ha cap sorpresa d'última hora, Pedro Sánchez i tot el seu govern aterrarán a Barcelona el divendres 21 de desembre, pocs dies abans que les llars catalanes facin cagar el tió. La previsió és que el govern espanyol faci una reunió i Sánchez aprofiti l'avinentsa per reunir-se amb el president de la Generalitat, Quim Torra. Tot i que les defecacions del tió són sorpresa, per preservar la il·lusió

dels més petits, ja sabem que oferirà com a regal als catalans un nou estatut a canvi de renunciar a la independència. Realment serà un regal original, perquè a Catalunya ningú el reclama i no té cap possibilitat de prosperar.

No recordo quina va ser la darrera manifestació a favor de l'estatut, però devia ser a final dels setanta del segle passat, potser amb aquell lema tan bonic de 'Llibertat, amnistia, estatut d'autonomia'. De les tres coses, la tercera és la que ja vam tenir. Mai la van respectar, i quan la van reformar, ens la van tornar mutilada. De llibertat, encara ens en falta, i l'amnistia potser l'haurem de tornar a demanar si acaben condemnant els dirigents independentistes a penes de presó. La darrera manifestació sobre l'estatut va ser el 10 de juliol del 2010, però per enterrar-lo. Un milió de persones van omplir el passeig de Gràcia per assistir al

funeral. L'estatut havia estat liquidat al Tribunal Constitucional unilateralment per dotze persones independents. Independents del resultat del referèndum de l'estatut, fet el 18 de juny de 2006, en què els catalans hi havien donat un 73% de suport, tot i les greus mutilacions patides durant el seu pas per Madrid.

Si ara es convoqués una manifestació a favor d'un nou estatut, es podria fer també al passeig de Gràcia, però amb el tram entre la plaça de Catalunya i la Gran Via n'hi hauria més que suficient. Si ens hem de refiar del resultat de les eleccions del 21 de desembre de l'any passat, només el 14% dels catalans volen un nou estatut, que són els qui voten el PSC. El percentatge podria créixer si s'hi afegissin el PP i Ciutadans. Ara com ara s'hi oposen, però si hi veiessin una oportunitat per eliminar la immersió i les quatre restes d'autogovern que hi va deixar Alfonso

L'estatut és un cadàver il·lustre que vam acomiadar el 2010 amb un multitudinari funeral al passeig de Gràcia

Sánchez oferirà com a regal als catalans un nou estatut a canvi de renunciar a la independència

Guerra després de passar-hi el ribot, encara s'hi afegirien. Tots tres partits sumats fan 57 escons, insuficients per a aprovar un nou estatut. Ni sumant els comuns no surten els comptes. Arribarien a 65 escons, però en calen 90. Per tant, a l'actual parlament no hi ha prou majoria per a aprovar un nou estatut. Els qui diuen que amb una majoria de 70 escons no es pot proclamar la independència, volen proposar un estatut que de moment té el suport de 14 escons. S'ha demostrat avui, a la primera reunió de l'Espai de Diàleg que s'ha fet al Palau de la Generalitat. El PSC s'ha quedat sol defensant un nou estatut en una reunió que només ha servit per a constatar les 'profundes diferències' que hi ha entre els partits, com ha reconegut Miquel Iceta, i això que no hi han anat ni Ciutadans, ni el PP ni la CUP. Cap sorpresa.

Però el problema no és d'aritmètica parlamentària ni de conjuntura electoral, sinó de temps polític. La societat catalana ja ha superat l'etapa autonomista. És cert que hi ha molta gent que ja li està bé com estem, però hi ha una gran majoria que vol, com a mínim, un referèndum d'autodeterminació. Una majoria que va del 60% al 80%, segons les enques-

tes, de gent que és independentista i que no. Però Catalunya necessita i vol comptar-se, quaranta anys després de la transició. Si guanya el no, es podria parlar d'un nou estatut, però primer ens hem de comptar. La proposta de l'estatut pot servir per a Andalusia, que va accedir a la condició de nacionalitat històrica, com Catalunya, Galícia i Euskadi, com a primera maniobra per a harmonitzar l'estat autònom. És molt probable que el PSOE torni a guanyar les eleccions, gràcies a la xarxa de vot que té estructurada, i podran continuar governant com ho fan des de fa gairebé quaranta anys. Però Catalunya ja és en una altra pantalla i com més aviat ho admetin millor. L'estatut és un cadàver il·lustre que vam acomiadar el 2010 amb un multitudinari funeral al passeig de Gràcia. I no ressuscitarà.

MÉS QÜESTIONS

Mobilització dels ajuntaments valencians per un finançament just. La Xarxa d'Entitats per un Finançament Just s'ha concentrat a les portes dels ajuntaments valencians per exigir un finançament just al govern espanyol i llegir el manifest aprovat a les Corts ara fa un any. La manifestació més nombrosa ha estat a València. Hi han participat tots els portaveus a l'ajuntament i també els membres de les plataformes cíviques que fa un any van donar suport a la manifestació. A Alacant, s'hi han sumat els sindicats Comissions Obreres i UGT, els partits polítics PSPV, Compromís, Ciutadans i Podem i la Confederació Empresarial de la Comunitat Valenciana. A Castelló, la plaça Major ha estat l'epicentre de la manifestació. S'hi han aplegat els representants sindicals, les autoritats municipals i diputats dels partits polítics al congrés espanyol. En la concentració, s'ha subratllat que les comarques de Castelló són les que pateixen el pitjor finançament estatal. Totes les manifestacions exigien una reforma del sistema de finançament cap a un model més just i equitatiu entre totes les comunitats autònomes, advertint, a més, que l'infrafinançament repercuteix molt negativament en serveis bàsics com

la dependència, la sanitat, l'educació i la feina.

L'AVL critica els partits que volen minoritzar el català. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) ha expressat la seva preocupació sobre la situació del català i ha denunciat els atacs rebuts per algunes formacions. Durant l'acte d'inauguració del curs acadèmic, al monestir de Sant Miquel dels Reis, el president de l'AVL, Ramon Ferrer, ha defensat la necessitat de protegir i fomentar la llengua: 'Sobretot en la situació actual, en què observem amb preocupació els atacs de determinades formacions polítiques que volen reduir les llengües territorials cooficials com el valencià a la mínima expressió.' Tanmateix, ha evitat d'explicar a quines es referia. Ferrer, que ha donat suport a l'actual govern per l'impuls i foment de la llengua, ha dit que avui l'AVL era 'plenament responsable del seu destí', després de tres lustres en què l'ens normatiu s'ha convertit en 'més independent i més acadèmic'. En el mateix acte, s'ha lliurat la medalla de l'AVL al lingüista canadenc d'origen armeni Joseph Gulsoy i al sociòleg valencià Rafael Ninyoles, dues personalitats de primer nivell que conflueixen en la passió i l'estima pel català.

El govern del PSOE qüestiona la llei de salut laboral d'Armengol. L'estat espanyol torna a qüestionar una altra llei autònoma balear, i obliga l'executiu de Francina Armengol a negociar per resoldre les discrepàncies si no vol acabar davant el Tribunal Constitucional. En aquest cas, la llei que el govern del PSOE vol fer rectificar és la de salut laboral, aprovada aquest estiu. Una norma que pretén reduir l'alta sinistralitat laboral de les Illes. Concretament, segons la informació a la qual ha tingut accés IB3 Ràdio, el Ministeri de Política Territorial espanyol ha dit al govern que tres articles de la llei podien envair competències estatals i que els havien de revisar. Si no, presentaran un recurs d'inconstitucionalitat. En primer lloc, el govern espanyol no vol de cap

Vista del passeig marítim de l'Alguer. WIKIMEDIA COMMONS

manera que l'Institut Balear de Seguretat Laboral, un dels punts estrella de la norma que ha impulsat el conseller Iago Negueruela, pugui informar i fixar criteri sobre les normatives en matèria de seguretat laboral. L'estat recorda i reivindica que la legislació en matèria laboral és una competència no transferida, i per tant no es pot atorgar a cap autonomia la potestat d'emetre informes oficials sobre cap norma. Aquest Institut Balear de Seguretat Laboral tampoc no pot obligar, en opinió del ministeri, als representants de la inspecció de Treball, organisme estatal, a participar en les seves reunions. En segon lloc, vol que s'elimini qualsevol possibilitat d'obligar les empreses a inscriure's en un registre autonòmic que aspira a controlar millor què fa cada agent econòmic en matèria de prevenció. Segons el ministeri, no es pot forçar les empreses a formar part d'aquest registre perquè aquesta és una competència estatal.

Talls de carreteres a Catalunya Nord i a la frontera franco-espanyola. Demà

es tallarà la frontera franco-espanyola i diverses carreteres de Catalunya Nord. El motiu, una protesta contra l'augment del preu dels carburants que es farà arreu de l'estat francès. El moviment Gilets Jaunes ('armilles grogues'), nascut a les xarxes socials, ha organitzat els talls, que és previst que afectin les entrades a l'autopista a Perpinyà i el Voló, a més de pobles com Montlluís i Prada. També és prevista una marxa lenta a Perpinyà. Les autoritats de l'estat francès han recomanat d'evitar desplaçaments per tal que no hi hagi embussos ni gent atrapada a la carretera. Les autoritats nord-catalanes no descarten la possibilitat d'haver de socórrer 'naufregats' de les carreteres o de l'autopista, persones que podrien trobar-se totalment atrapades durant moltes hores.

PEL FORAT DEL PANY

Sorpresa entre els assistents a la reobertura de la delegació de la Generalitat a Washington, presidida pel conseller d'Exteriors, Ernest Maragall. La nova delegada, Victòria Alsina, va fer un dis-

curso sobre els objectius de la delegació, però no va dedicar ni una paraula a la situació política de Catalunya. Va explicar que volia potenciar el català a les universitats, promoure intercanvis d'estudiants i donar a conèixer Catalunya als EUA. Però no va fer cap referència a la situació política catalana, ni a l'existència de presos polítics ni exiliats, cosa que va sorprendre més d'un assistent. Una de les feines dels delegats és explicar què passa a Catalunya, com fa qualsevol ambaixador de qualsevol país normal. Alsina va ser escollida després d'un concurs públic que va organitzar la Conselleria d'Exteriors.

LA XIFRA

6 mesos durarà el procés de participació previ a la conversió en zona de vianants de la plaça de l'Ajuntament de València i té un cost previst de 41.745 euros.

TAL DIA COM AVUI

El 16 de novembre de 1354, Pere III el Cerimoniós va conquerir la ciutat de l'Alguer, a l'illa de Sardenya. **■**

NATXO BADENES

‘Escola Valenciana no donarà suport a un nou Botànic si no garanteixen la competència lingüística el primer any’

Entrevista al president d'Escola Valenciana amb motiu de la XVI Nit de l'entitat

CEDIDA

NÚRIA CADENES

La Federació d'Associacions per la Llengua - Escola Valenciana celebra la seva festa anual. És un acte per a retre homenatge a persones i col·lectius que han destacat en la defensa i la normalització de la llengua

al País Valencià i, també, el moment en què l'entitat presenta públicament els eixos de treball del curs. La setzena Nit d'Escola Valenciana se celebra a Albocàsser (Alt Maestrat), el 17 de novembre, dissabte. En parlem amb

Natxo Badenes, president d'aquesta entitat:

—Enguany ho celebrem a Albocàsser, a l'ermitori de Sant Pau, un lloc emblemàtic per al valencianisme: l'any

Si som on som, és gràcies a molta gent que, en moments molt durs i molt foscos va ser capaç de tirar endavant aquests projectes

Aquesta setmana vinent, traurem un concurs públic a les universitats valencianes perquè volem fer un estudi sociològic i saber què ha significat Escola Valenciana

1933 s'hi va fer la primera Colònia Escolar Valencianista, coordinada per Carles Salvador i on van participar mestres com ara Soler i Godes, el mestre Boix i tants d'altres, molts d'ells signants de les Normes del 32. Va ser el primer pas per a posar en marxa el valencià en el món escolar.

—Justament aquests dies se celebra el centenari de la Declaració Valencianista i s'ha parlat prou de les reivindicacions de preguerra. Amb aquest homenatge recordeu una feina que va ser segada per la guerra del 1936 i la dictadura...

—Evidentment. I, justament, enguany, el guardonat amb el premi Trajectòria és el mestre Ferran Zurriaga, que els anys seixanta va recollir aquella torxa: és un dels impulsors de la nova escola valenciana. D'aquesta manera, lliguem perfectament l'entorn amb un dels guardonats, mestre freinetista i que en plena dictadura va començar a treballar per l'ensenyament en valencià que tenim avui a les nostres terres.

—Veure aquesta línia de continuïtat, malgrat totes les dificultats, dóna una perspectiva diferent de l'actualitat.

—Sí: les coses mai no arriben on arriben si no hi ha algú darrere. Cal recordar que, si som on som, és gràcies a molta gent que, en moments molt durs i molt foscos, i amb problemes fins i tot personals, va ser capaç de tirar endavant aquests projectes. La societat valenciana els hem d'estar sempre agraïts.

—Com a exemple de recuperació amb nova empenta, hi ha la Federació Coordinadora de Muixerangues, amb el premi a l'Ús Social del Valencià.

—És un moviment que aquests darrers deu anys ha crescut moltíssim, amb més de vint colles federades. I representen l'esforç, treballar conjuntament per tirar endavant. No és habitual que es reconega una entitat que gairebé acaba de nàixer, però creiem que és importantíssim l'esforç que significa unir les muixerangues, que també ajuden a vertebrar el país: és gent capaç de fer

pinya, de sumar també els nouvinguts i integrar-los amb normalitat. És un premi molt merescut. Pensem que tots els qui treballem per la cultura i per la llengua al País Valencià hem de fer pinya.

—I ens falta el premi Extraordinari.

—Cada any, l'entitat federada de la zona on celebrem la Nit decideix a quina personalitat de la comarca atorguem aquest premi. Enguany, ha estat Maestrat Viu, i el premi, per a Manuel Vicent Albiol, un mestre de Vinaròs que ha fet una gran tasca, també en l'assessoria per al valencià. En moments molt durs, amb governs amb els quals no era fàcil de treballar, ell ha estat fidel i, poquet a poquet, ha anat fent i sumant escoles a les línies en valencià.

—A més dels homenatges, a la Nit d'Escola Valenciana anuncieu el lema de les Trobades i les línies de treball del curs.

—Durant el sopar, presentarem la nova campanya: direm les localitats on farem les Trobades, que enguany en seran vint-i-una, el disseny de la samarreta i del cartell, tot. Enguany, dedicarem les Trobades i les festes per la llengua al lexicògraf Francesc Ferrer Pastor.

—Com enfoqueu el paper d'Escola Valenciana en un curs marcat per les eleccions?

—Entenem que serà un any un poc complex, tots els anys electorals ho són. Però Escola Valenciana ho encara amb tota normalitat i serenitat. Sí que farem una cosa que us vull avançar.

—Digueu.

—Aquesta setmana vinent, traurem un concurs públic a les universitats valencianes perquè volem fer un estudi sociològic i saber què ha significat Escola Valenciana i, la cosa més important de totes, què n'espera la societat en el present i de cara al futur. Han estat trenta-quatre anys d'activisme i volem que ens avaluen, que ens diguen què fem bé, què fem malament i, sobretot, què espera de nosaltres la societat. Vo-

lem ser com més transparents millor, que ens jutgen des de fora, des del món acadèmic, en un estudi rigorós. I Escola Valenciana haurà d'acceptar els resultats d'eixe estudi i donar-hi resposta. La responsabilitat que tenim davant de la societat valenciana és molt gran. Volem encarar els nous temps amb la claredat que la societat ens demana.

—Ja han passat tres anys del canvi institucional: com ha estat la ressitució en el nou context polític?

—Bé, han estat molts anys d'haver d'anar a la contra, abans. I hem tingut les nostres discussions sobre com encarar els nous temps. Al final, tenim clar que sempre hem de treballar per allò que considerem que cal fer al País Valencià. En aquests tres anys s'ha millorat: hem passat d'un 30% i escaig de centres que feien ensenyament en valencià a un 52%, actualment. S'ha avançat. Però a la conselleria i a l'administració valenciana li reclamem i li reclamarem, i no ens en cansarem, que s'aprove la competència lingüística a la funció pública i que es comence a treballar en una nova llei d'igualtat lingüística al País Valencià. És cert que el govern és més sensible a les nostres reivindicacions, que és més fàcil de parlar-hi, i ja és important, però això no sempre indica que ens facen cas. Escola Valenciana continuarà reclamant. I hem dit a tots els partits que van signar el Botànic que, si no s'aprova la competència lingüística en aquesta legislatura, si no està escrit i signat per tots que el primer any de la nova legislatura la capacitat lingüística serà aprovada per les Corts, Escola Valenciana no donarà suport a un nou Botànic.

—Us han respost?

—Com que en l'anterior pacte del Botànic ens van respondre que es faria i, de moment, no s'ha fet (falten uns cinc mesos de legislatura i dubte que s'aprove en aquest temps, ja ho veurem), ara ho volem per escrit i signats per tots. Perquè es compleisca. Ho hem dit a tots els síndics del Botànic i ens han dit que hi estarà.

Un moment de la Nit d'Escola Valenciana, l'any passat. NEV

—Encara cal fer explícit que no és una mania sinó una demanda social.

—És una demanda social que, a més, preveu la mateixa llei, la que es va aprovar l'any 1983 sense cap vot en contra: estableix que tothom al País Valencià ha d'acabar l'ensenyament obligatori dominant les dues llengües oficials. I també diu que tothom té el dret d'adreçar-se a les administracions, i que l'atenguen, en valencià. Per tant, parlem simplement de complir la llei que es va aprovar el 1983. Tan senzill com això. Entenem que un govern legisla quan té una demanda social. Per això Escola Valenciana no deixarà d'intentar unir com més entitats millor per demanar aquesta capacitat. L'administració té a la mà fer-ho o no fer-ho. Nosaltres, governe qui governe, hem dit, diem i continuarem dient, que és una qüestió innegociable i de màxima urgència. III

Escola Valenciana no deixarà d'intentar unir com més entitats millor per demanar aquesta capacitat

JOAN-RAMON LAPORTE

‘Hi ha molta frivolitat receptant derivats de l’opi, com el Tramadol i el Fentanil, són metzines’

Parlem amb el professor emèrit de Farmacologia de la UAB sobre el Nolotil, que ha estat notícia aquesta setmana, i també sobre l’ús dels opiàcids

CLARA ARDÉVOL MALLOL

Aquests darrers dies, arran de la nota que va fer el Ministeri de Sanitat espanyol demanant que es restringís l’ús del Metamizol (el component del Nolotil) entre persones grans i turistes del nord d’Europa, hi ha hagut molta confusió sobre l’ús d’aquest analgèsic, un dels més utilitzats. En parlem amb Joan Ramon Laporte, professor emèrit de Farmacologia de la UAB i vocal de la Fundació Institut Català de Farmacologia, que aclareix el cas amb precisió. A part de contextualitzar el risc del Nolotil, aprofundim en altres aspectes, com l’abús dels derivats de l’opi o de la medicalització en general. Recorda que a l’estat espanyol, ‘de cada cent euros que es gasten en sanitat, entre vint-i-nou i trenta són destinats a pagar medicaments’, mentre que altres països no paguen més d’un 12%.

—Aquesta setmana s’ha parlat molt dels riscos que hi ha darrere el consum de Nolotil. Fins a quin punt és perjudicial per a la salut?

—És un medicament retirat a altres països perquè s’hi ha registrat un risc aparentment molt alt d’una malaltia que es diu agranulocitosi, que és la pèrdua dels glòbuls blancs i, per tant, de la defensa davant les infeccions que tenim a la sang. Ara bé, aquesta malaltia és molt estranya per si mateixa. N’hi ha pocs casos, quatre per cada milió d’habitants (uns 28 o 30 a Catalunya). D’aquests casos, només un 20% són causats pel Metamizol, el genèric del Nolotil. A més, no sempre causa la mort. Abans morien un 7% d’aquests pacients i ara el 4%-5%. Analitzar-ho de manera absoluta té poc sentit perquè això s’hauria de comparar amb els efectes que causen els altres analgèsics.

—Quins?

—L’aspirina ja pràcticament no s’utilitza com a analgèsic. Ara es fa servir el paracetamol, que pot causar malalties hepàtiques que també poden ser greus i, en alguns casos, encara que rarament, poden ser mortals. També tenim els de-

rivats de l'opi, com el Tramadol, que són unes metzines. Són opi i s'haurien de fer servir només en situacions excepcionals, però s'utilitzen amb molta amplitud. Si hagués de fer una recomanació, diria que tots els medicaments tenen riscos. El del Nolotil és molt poc freqüent, però si apareix, pot ser una malaltia greu. Convé saber que la gent que ha pres Nolotil (o medicaments que continguin Metamizol, que sovint es combina amb altres productes) i ha tingut una urticària o algun efecte similar després de prendre'n, no n'hauria de tornar a prendre perquè té un risc alt de tenir agranulocitosi. Si no ha tingut cap problema, no cal que deixi de prendre'n.

—Parlàveu de derivats de l'opi com el Tramadol. Creieu que hi ha una campanya per a promoure els opiacis, malgrat els seus efectes?

—Sí, és clar. Els ha promoguts la indústria farmacèutica. Qui promou el consum de medicaments és sempre qui els ven. La gent no en sap prou, els metges no en saben prou i hi ha molta frivolitat al voltant de la prescripció de Tramadol i de Fentanil, que és un altre derivat de l'opi molt més potent, unes vint vegades més potent que l'heroïna.

—Què s'hauria de fer per a frenar aquestes campanyes?

—S'hauria de donar suport a les persones que fan informació independent sobre els medicaments perquè el ministeri, l'Agència del Medicament, moltes vegades no informa bé del tot. No informa de riscos que són importants. N'hi ha molts, de riscos, no tan sols els del Nolotil. Els del Nolotil no són realment els més importants, en aquest moment.

—Heu denunciat també que les farmacèutiques desenvolupen fàrmacs orientats a obtenir autorització de comercialització i no pas orientats a ajudar. És una pràctica habitual?

—Hi ha laboratoris que desenvolupen medicaments que saben des del començament que poden ser tòxics i amaguen aquesta toxicitat des de la fase

de desenvolupament. Després, quan els autoritzen el medicament, ho continuen amagant i no en parlen. Això em sembla un crim, perquè es guarden la informació dient que és un secret comercial. Les qüestions de salut no haurien de ser secret comercial, sinó de domini públic. Això va passar amb la Talidomida durant els seixanta, però continua passant amb tots els medicaments, que jo sàpiga. És una cosa que passa en general.

—Per què cap organisme ho evita?

—Perquè la indústria farmacèutica té un poder polític enorme i els estats treballen al seu servei i a favor seu, més que no pas a favor dels ciutadans i de la seva salut.

—El fet que el Ministeri de Sanitat espanyol s'hagi centrat darrerament en els efectes del Nolotil i no en els dels opiacis, que són més perjudicials, és un exemple d'això que denuncieu?

—La qüestió dels opiacis em sembla força més important que el consum de Nolotil, que és baix. En canvi, el consum d'opiacis és molt freqüent. Ara bé, l'actuació del ministeri no necessàriament és un indicatiu d'això, perquè l'Agència del Medicament ha respost a un problema que hi ha hagut amb turistes britànics. Alguna cosa havia de dir. Sí que val la pena que parli del Nolotil, però no aborda altres problemes més freqüents.

—També denuncieu el malbaratament en medicaments a l'estat espanyol. Per què?

—A l'estat espanyol, de cada cent euros que es gasten en sanitat, entre vint-i-nou i trenta són destinats a pagar medicaments, el 29,6% el 2017. Altres països no paguen més d'un 12%, i als països nòrdics no arriben al 8%. Això ja ens indica quines són les prioritats polítiques. Un sistema de salut que gasta un 30% del pressupost en medicaments és un sistema de salut que no gasta en persones. Moltes vegades, els malalts necessiten més les persones que no pas els medicaments. Més personal sanitari i més ben pagat.

—Fins a quin punt arriba aquest pro-

Les qüestions de salut no haurien de ser secret comercial, sinó de domini públic

Dispensar medicaments sense recepta mèdica és atemptar contra la salut pública

blema de sobremedicalització que comenteu?

—Jo calculo que, com a mínim, la meitat dels medicaments que utilitzem no els hauríem d'utilitzar. Són innecessaris. És molt possible que sigui molt més que això. Si tens mal de cap i necessites treure-te'l del damunt, pots prendre un analgèsic, però no cal un ibuprofèn. Això seria matar mosques a canonades. Amb un paracetamol n'hi ha prou. És un exemple d'hàbit innecessari i perillós.

—Cal més sensibilització entre els consumidors?

—I entre els metges que prescriuen aquests medicaments. I cal més control de les farmàcies. S'ha de tenir en compte una cosa important: el Nolotil només es pot vendre a les farmàcies amb recepta mèdica. En canvi, si vas a tres o quatre farmàcies i demanes Nolotil, no et demanen la recepta. Això no ho controla ningú i és perfectament il·legal. Un atemptat contra la salut pública. Dispensar medicaments sense recepta mèdica és atemptar contra la salut pública i hi ha molts estudis que diuen que, a Catalunya, més del 80% de les farmàcies dispensen medicaments, com per exemple antibiòtics, sense recepta mèdica. ■

‘La batalla de l’exili’: així va engegar Boye l’estratègia amb què es va estavellar Llarena a Europa

Llibres Avançament editorial del llibre de Josep Casulleras, editat per Ara Llibres, que es publica aquest dilluns

REDACCIÓ

El dissabte 28 d’octubre, l’endemà de la declaració d’independència, el tinent de batlle de l’Ajuntament de Barcelona Jaume Asens truca a Gonzalo Boye. Asens veu de seguida el perill real i immediat d’empresonament que corren els membres del govern. Ja feia dies que pensava en l’exili com a sortida necessària per a evitar la presó, i així ho va fer saber al seu amic Toni Comín, mitjançant el qual va fer que aquesta opció s’anés plantejant entre els membres del consell executiu. Però aquell dissabte hi ha molta pressa. I contacta amb un advocat de prestigi internacional, amb despatx a Madrid, i a qui coneix de fa molts anys, de diverses causes i lluites compartides: Gonzalo Boye. Per això li truca el dia 28, per a demanar-li consell. Vol saber què faria en aquella situació, i Boye li respon que haurien de marxar tots immediatament, perquè dilluns mateix, 30 d’octubre, es presentarà una querrel·la, els citaran a declarar i els ficaran a la presó. Boye diu a Asens que mar-

Els advocats Jaume Alonso-Cuevillas i Gonzalo Boye, davant la presó de Neumünster. ACN

xin a Europa a defensar-se. Asens ho trasllada a Comín, i demana a Boye que elabori un primer document que envia als membres del govern plantejant cinc possibilitats: Alemanya, Bèlgica, els Països Baixos, el Regne Unit i Irlanda. Podria ser qualsevol d’aquells cinc. Finalment, es va optar per Bèlgica.

És així com comença a implicar-se en la defensa

dels exiliats Gonzalo Boye, l’advocat que ha acabat dissenyant l’estratègia de defensa a l’estranger, en què ha acabat topant una vegada i una altra el jutge Pablo Llarena. És un dels episodis descrits en el llibre *La batalla de l’exili* (Ara Llibres) del periodista Josep Casulleras, cap de redacció de VilaWeb, que arriba a les llibreries aquest dilluns i del qual us oferim

aquest avançament editorial. El llibre compta amb el pròleg de Jaume Alonso-Cuevillas i l’epíleg d’Aamer Anwar. Tots dos expliquen també en aquest llibre com han arribat a formar part d’aquesta llista llarga d’advocats de prestigi que ha assumit la defensa tant dels exiliats com dels presos polítics. Alonso-Cuevillas va començar essent l’advocat del govern arran de la primera

Coberta de 'La batalla de l'exili' de Josep Casulleras, publicat per Ara Llibres. AL

En les derrotes de Llarena i la cúpula judicial espanyola a l'exterior aquest últim any hi ha la base de les victòries que es puguin aconseguir a nivell internacional

Presentació de *La batalla de l'exili* de Josep Casulleras amb Jaume Alonso-Cuevillas, Aamer Anwar, Neus Torbisco, Vicent Partal i Joan Carles Girbés. Dilluns, 26 de novembre a les 19.00 al Teatre Poliorama de Barcelona. El subscriptors de VilaWeb hi podeu assistir enviant un correu a l'adreça inscripcions@vilaweb.cat, amb el nom del subscriptor que vol reservar la plaça. Cada subscriptor pot venir amb un acompanyant i en aquest cas caldrà especificar-ho. Confirmarem les places per ordre de recepció dels correus fins a omplir l'aforament màxim de la sala.

querella de la fiscalia contra el president Puigdemont i els consellers per prevaricació, desobediència i malversació. Era a començament de setembre, però a mesura que es va anar apropant l'1-O i sobretot després del referèndum tot es va precipitar, i la maquinària de la repressió de l'estat espanyol es va desplegar a tots els nivells. I després de l'emprisonament de més de mig govern, Alonso-Cuevillas va acabar tenint un paper cada vegada més actiu i decisiu en l'estratègia de defensa a l'exili que coordinava Boye.

'La batalla de l'exili' explica també com Aamer Anwar va acabar essent l'advocat de la consellera Clara Ponsatí, mitjançant l'ex-presidenta del parlament escocès Tricia Marwick. És ella qui va trucar a Aamer Anwar demanant-li si es faria càrrec de la defensa de Ponsatí just el dia que Llarena va emetre l'euroordre de detenció contra ella i contra tots els exiliats el dia 23 de març. En aquell moment Ponsatí era a Anglaterra. 'Necessitem que vinguis ràpidament a Escòcia', diu Anwar a la consellera, a qui demana que no parlin més per telèfon, perquè la vigilen i n'escolten totes les comunicacions.

El llibre repassa els perfils i la trajectòria dels principals advocats del front exterior, com els de l'alemany Wolfgang Schomburg, ex-jutge del Tribunal Suprem federal alemany i del Tribunal Penal Internacional a l'Haia pels crims de l'antiga Iugoslàvia, un dels advocats de més prestigi a alemanya. Fins al punt que el manual d'extradicions de referència a

Alemanya que va consultar el tribunal de Slesvig-Holstein que va denegar l'extradició de Puigdemont per rebel·lió és signat, entre altres, per Schomburg. I un altre exemple: els advocats belgues Christophe Marchand i Michèle Hirsch, ambdós amb una àmplia trajectòria de defensa de casos de drets humans a tot el món, el diari *Le Soir* els va incloure en la llista 'd'herois del 2017' com a artífexs de la defensa dels polítics catalans exiliats contra l'euroordre espanyola.

N'hi ha més, d'advocats a l'estranger. La llista és llarga: Ben Emmerson, Neus Torbisco, Rachel Lindon, Nico Krisch, Jessica Simor, Till Dunckel, Christophe Knauer, Amadeus Peters, Tony Convery, Gordon Jackson, Olivier Peter, Jean-Marc Carnicé... Tots ells han pogut posar el mirall a la justícia espanyola a Europa gràcies a la feina de tots els advocats a l'interior, els dels presos: Andreu Van den Eynde, Jordi Pina, Ana Bernaola, Francesc Homs, Marina Roig, Àlex Solà, Benet Salellas, Olga Arderiu, Mariano Bergés, Xavier Melero, Olga Tubau, entre molts altres.

En les derrotes de Llarena i la cúpula judicial espanyola a l'exterior aquest últim any hi ha la base de les victòries que es puguin aconseguir a nivell internacional en la defensa dels presos polítics, sotmesos ara un procés judicial al Suprem que no revesteix les garanties d'imparcialitat mínimes.

Podeu llegir l'índex del llibre i l'avançament del primer capítol, titulat: '**Gonzalo Boye i el litigi estratègic**' (PDF).

Les eleccions europees com a plataforma per a enviar un missatge internacional potent

L'Aravot Els partits independentistes han proposat diverses fórmules per a situar novament el procés català a Europa

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

D'ací a mig any es faran eleccions al Parlament Europeu, i aquests darrers dies s'han posat sobre la taula diverses propostes amb l'objectiu d'aprofitar l'altaveu que representa Europa per reforçar la majoria sobiranista i mostrar la fortalesa de l'independentisme.

El coordinador general d'EH Bildu, Arnaldo Otegi, va suggerir fa una setmana una aliança que anés del PNB fins a la CUP, amb un programa de mínims de defensa del dret de decidir, els drets socials i la llibertat dels presos polítics. En la mateixa línia, el president Quim Torra ha defensat un front comú de catalans, bascs, valencians, gallecs i mallorquins.

Però la unió dels sobiranistes, l'ha descartada el PNB, que governa al País Basc amb el PSE i marca distància amb EH Bildu. Considera que tenen projectes antagònics en la gestió econòmica quotidiana. També el president del PDECat, David Bonvehí, s'ha desmarcat de la proposta i situa com a prioritats una llista únicament dels independentistes catalans o repetir la Coalició per Europa, amb el PNB, Coalición Canaria i Compromiso por Galicia.

Per la seva part, el president Carles Puigdemont ha redoblat l'aposta per una llista catalana potent, que proposa que fos encapçalada per Oriol Junqueras, amb ell mateix de número dos i Anna Gabriel en tercera posició. Al juliol, l'ANC ja va fixar les eleccions europees com un

nou plebiscit, i va dir que promouria una llista amb vocació unitària que ajudés a ratificar les aspiracions independentistes a Europa.

La peculiaritat de les eleccions al Parlament Europeu

Les eleccions europees, a diferència de la resta de comicis, tenen una sola circumscripció a tot l'estat espanyol, cosa que vol dir que a tots els col·legis es pot votar qualsevol de les llistes. Per exemple, ERC va obtenir 35.000 vots fora del Principat, principalment a les Illes (19.600), però també al País Valencià (8.100) i Madrid (1.700).

A més, els partits arrelats a un territori en concret els és difícil d'entrar al parlament, i això fa que habitualment es configurin coalicions de forces de diferents punts de l'estat, encara que de manera força fragmentada.

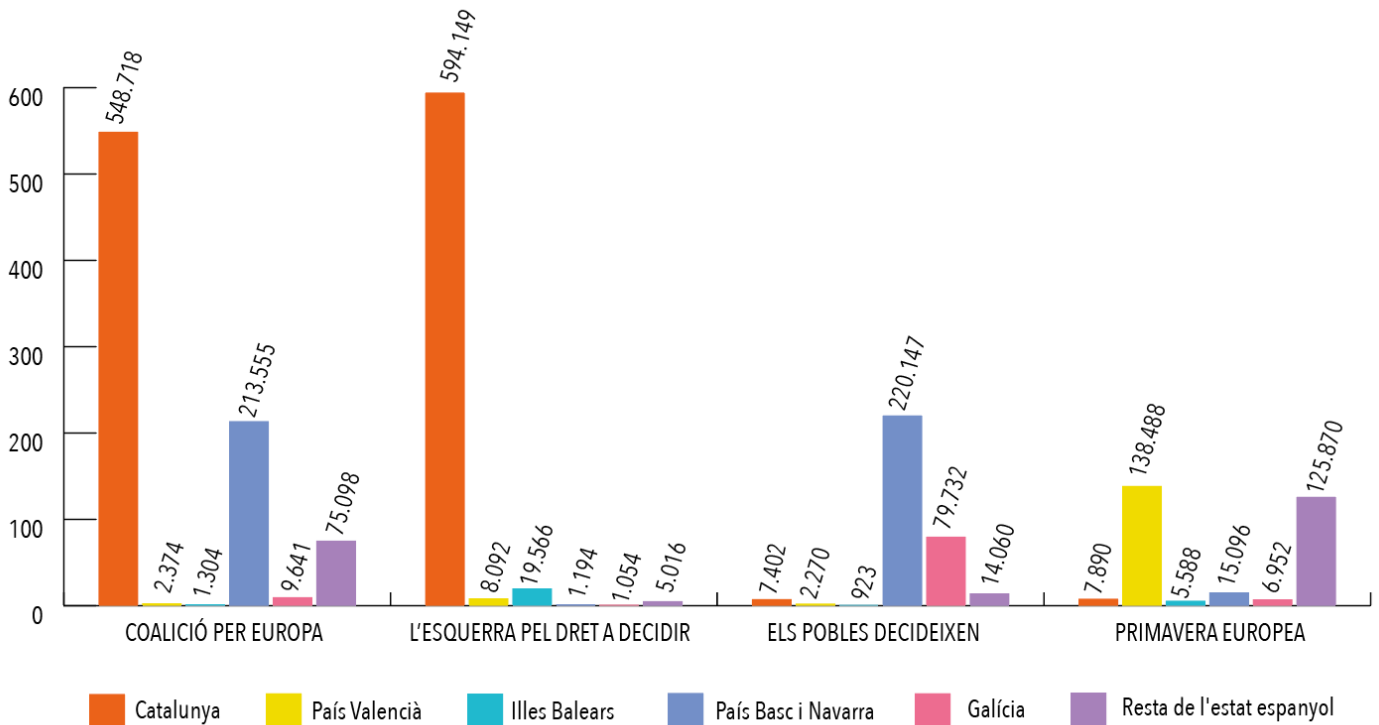
El 2014, CiU es va presentar amb la Coalició per Europa, ERC ho va fer en solitari sota la marca l'Esquerra pel Dret a Decidir, i Compromís va córrer com a força principal de la llista Primavera Europea. EH Bildu, el BNG i altres formacions més petites, es van presentar sota la marca dels Pobles Decideixen.

En total, van sumar el 13,4% dels vots a tot l'estat espanyol. Caldria afegir-hi altres partits minoritaris, com el Partit Andalusista, amb 45.186 vots a la seva comunitat, o Extremadura Unida, amb 8.830 vots.

En aquestes eleccions vinentes, hi ha l'interrogant de la CUP, que no es va presentar a cap dels dos comicis anteriors, i la participació ja asse-

Hemicicle del Parlament Europeu. ACN

Resultat de les principals candidatures sobiranistes a les eleccions europees del 2014 per territoris. vw

gurada de Més per Mallorca, que defensa una candidatura amb forces sobiranistes d'esquerres i ecologistes.

El paper de Compromís en el debat sobre les llistes pot ser Compromís: té una relació molt estreta amb els sobiranistes mallorquins, i el 2014 va encapçalar la candidatura Primavera Europea, de la mà de la Chunta Aragonesista, EQUO (que aquesta Vegada ja ha pactat amb Podem) i altres formacions petites.

La importància de sumar

Les eleccions europees també es caracteritzen per una participació molt baixa: del 50% al País Valencià, el 46% al Principat i el 36% a les Illes. Tanmateix, hom espera que aquesta vegada sigui més alta, atès que coincideix amb les municipals i amb algunes eleccions autonòmiques.

La minsa participació fa que, per exemple, al Princi-

Les eleccions europees, a diferència de la resta de comicis, tenen una sola circumscripció a tot l'estat espanyol

pat, amb poc més d'1.250.000 vots, ja s'hagués superat el 50% dels vots.

També és clau sumar, perquè el fet de ser una circumscripció única a tot l'estat, la fragmentació pot fer perdre diputats. Les quatre candidatures sobiranistes van obtenir set escons en les anteriors eleccions. La mateixa suma de vots, si s'haguessin aplegat en una sola candidatura, els haurien donat vuit escons i haurien estat tercera

força, per davant de Podem i Ciutadans.

Al Partit Popular, cada escó li va costar 255.000 vots, i al PSOE, 257.000. En comparació, ERC va obtenir un escó per cada 315.000 vots, i Els Pobles Decideixen, 324.500. El cost encara pot ser més important a partir del 2024, tenint en compte que el Parlament Europeu va aprovar d'establir una barrera electoral entre el 2% i el 5% dels vots. Si s'hagués fixat aquest 5% com a mínim permès, només la Coalició per Europa hauria pogut obtenir diputats i s'haguessin perdut més d'un milió de vots sobiranistes.

Una candidatura sobiranista que fos primera força allà on són més fortes les reivindicacions nacionals, que a més obtingués vots dels republicans d'arreu de l'estat i que sumés bona part dels escons, seria un missatge

clar a Europa que hi ha una reivindicació que no recula i continua inalterable malgrat la repressió.

A més, amb una baixa participació, sembla que la qüestió més important és la capacitat de mobilitzar els convençuts i no pas tant la capacitat d'atreure altres sectors. Només amb dos milions de vots al Principat el 2014 (80.000 menys que el 21-D), ja s'hauria assolit un 60% dels vots.

El precedent de l'estat francès

La proposta de configurar una aliança que uneixi tot el sobiranisme té precedents clars com el del Partit Democràtic del Poble (HDP) a Turquia, basat en la denúncia de la política autoritària d'Erdoğan i la defensa dels drets socials i els drets de les minories nacionals (com els armenis i els assiris). La coalició ha permès

Històricament, els resultats a les europees han estat molt baixos per al sobiranisme català

Aquesta vegada poden servir de termòmetre important de la fortesa de l'independentisme en uns mesos clau

al partit pro-kurd de superar la barrera electoral turca del 10%, amb un suport important a ciutats com Istanbul (12,7%) i Esmirna (11,5%).

En el cas concret de les eleccions europees, el precedent el trobem en la Federació Regions i Pobles Solidaris, que aplega els partits autonomistes i independentistes de l'estat francès, i que inclou Esquerra Republicana de Catalunya Nord. Defensen una Europa més federal, considerant que és justament el control dels estats sobre la Unió Europea que porta a la inacció de la institució. Les formacions contraposen la centralització francesa –que ha menystingut els territoris i ha empès a la desaparició de regions històriques malgrat l'oposició de la població– amb una Unió Europea que ha ajudat les regions més pobres i que ha defensat la diversitat cultural.

A les darreres eleccions, es van presentar cinc llistes de vuit circumscripcions, però no van obtenir representació. Els millors resultats van ser els del candidat i eurodiputat François Alfonsi, del Partit de la Nació Corsa (PNC), que va assolir un 21,51% dels vots a Còrsega.

En aquestes eleccions, la unió encara serà més important, perquè enguany s'ha canviat la llei relativa a l'elecció de representants del Parlament Europeu i es passarà a una circumscripció única a tot l'estat francès (com en el cas de l'espanyol).

La polarització de les eleccions europees

Però una candidatura unitària també pot tenir arguments en

contra. ERC ja ha descartat la coalició amb el PDECat, i presentarà Oriol Junqueras com a cap de llista, amb l'objectiu d'afavorir la diversitat, aconseguir tants vots i percentatge com sigui possible i situar el partit com a referent del sobiranisme de centreesquerra.

Històricament, els resultats a les europees han estat molt baixos per al sobiranisme català. El PSC ha arribat a tenir el 43% dels vots i ha estat primera força en totes les eleccions fins a les del 2014.

Certament, tret de les eleccions catalanes, l'independentisme ha perdut habitualment els vots de part de l'electorat. En les darreres eleccions espanyoles, els comuns van obtenir un 24,51% dels vots (per un 7,46% al parlament), amb una gran part del vot provinent d'ERC i la CUP. I a les municipals, Barcelona en Comú va assolir un 25,21% de vots, mentre que el 21-D, els comuns, a Barcelona, van rebre'n el 9,33%.

La polarització en l'eix esquerra-dreta pot estar molt marcat aquestes eleccions i això pot fer que una part dels votants deixi en un segon pla la reivindicació sobiranista.

Hi ha una clara possibilitat que Marine Le Pen (França) i Matteo Salvini (Itàlia) siguin primera força als seus respectius països. A més, volen crear una plataforma europea amb altres grups euroescèptics i d'extrema dreta amb què podrien marcar un nou sostre. Hi hauria, per exemple, Viktor Orbán, president d'Hongria, Geert Wilders dels Països Baixos, el Vlaams Belang flamenc i diversos partits nòrdics i de l'Europa de l'Est.

La possibilitat d'un resultat rècord de l'extrema dreta pot marcar clarament la campanya a escala europea. En el cas de l'estat espanyol, algunes enquestes ja donen tres escons a Vox.

També es presentarà la plataforma DIEM 25 (Democracy in Europe Movement 2025), promoguda per l'ex-ministre d'Economia grec, Gianis Varoufakis, que vol tornar a la política institucional presentant-se com a candidat a Alemanya i crear una internacional progressista juntament amb el senador nord-americà Bernie Sanders.

D'una banda, doncs, hi ha la immediatesa de sumar tots els vots possibles en una sola candidatura, cosa que asseguraria la primera plaça per a l'independentisme al Principat en un moment en què el procés es pot reactivar, amb la sentència dels presos polítics que sortirà per aquelles dates. I d'una altra banda, hi ha la mirada a mitjà termini, constituint diverses candidatures per a sumar tots els espectres de l'independentisme i evitar que no es perdi cap vot i, fins i tot, sumar-ne de cara al futur.

Sigui com sigui, la fórmula per a presentar-se a les eleccions europees encara serà motiu de molts debats en el món independentista. Les eleccions europees han quedat sovint en un segon pla, al qual es podria afegir una mala imatge de les institucions per la resposta a la crisi migratòria, al deute i al cas català. Però aquesta vegada poden servir de termòmetre important de la fortesa de l'independentisme en uns mesos clau. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 12-16 de novembre

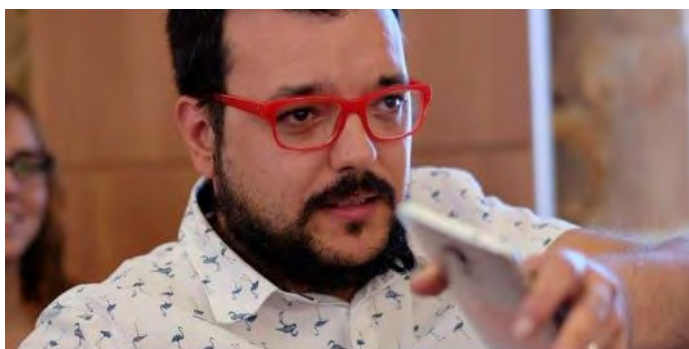
Dijous 15.
Teresa Forcades:
'Crec en la
resistència a la
violència, si cal, fins
a donar la vida'

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 13.

Sergi Sol: 'Jo entenc tot el que va fer Puigdemont'

ANDREU BARNILS

Dijous 15.

Amadeu Mezquida: 'El valencianisme ha evolucionat: ara té un discurs més global'

CEDIDA

Arrimadas i Rivera acompanyen Juan Marín. E.P.

Eleccions a Andalusia: de l'obsessió per Catalunya al termòmetre de Vox

Espanya Comença la campanya electoral de les eleccions andaluses del 2-D, que Cs i PP volen convertir en trampolí a la Moncloa utilitzant Catalunya

JOSEP CASULLERAS NUALART

El PSOE fa quatre decennis que governa a Andalusia i la previsió és que continuï una legislatura més. Si més no, ho indiquen les enquestes que s'han anat publicant abans de la campanya electoral de les eleccions al parlament andalús del 2 de desembre, que ha començat aquesta mitjanit. No hi ha la perspectiva que el panorama polític andalús

canviï substancialment. Les previsions de vot indiquen una primera posició folgada per als socialistes. Però els moviments que hi pugui haver en segona línia poden ser indicatives de moltes coses, més enllà del tauler andalús. La pre-campanya ja n'ha estat una mostra: la batussa entre Ciutadans i el PP per l'hegemonia de la dreta s'ha reproduït en els actes polítics, on s'ha arribat a parlar més de Catalunya i de l'independentisme que no d'Andalusia.

La batussa entre Ciutadans i el PP per l'hegemonia de la dreta s'ha reproduït en els actes polítics

L'últim sondatge, del CIS, dibuixava aquest panorama: en un parlament de 109 escons (majoria absoluta en els 55) el PSOE pràcticament mantindria els seus 47 diputats d'ara (45-47) i deixaria força enrere, i pràcticament en un triple empat, PP, Ciutadans i Endavant Andalusia (la coalició entre Podem i IU). El PP podria tenir una davallada forta respecte dels comicis de fa quatre anys: de 33 escons a 20 o 22. Però el segon partit podria deixar de ser el PP, en

Pablo Casado, en un acte a Jaén. PP

benefici de Ciutadans, que passaria dels 9 diputats del 2015 a 20 o 22. La previsió que dibuixa el CIS és d'un transvasament d'electors d'un partit, el PP, en benefici d'un altre, Ciutadans, que aquest últim any ha fet un esforç per a desempallegar-se del llast polític d'haver fet de cossa del govern del PSOE a la Junta d'Andalusia durant els tres primers anys de la legislatura.

L'objectiu de Cs no era simplement recuperar la posició equidistant entre PSOE i PP que ja va voler jugar en la campanya electoral anterior, sinó confirmar un decantament cada vegada més a la dreta, una estratègia que el partit d'Albert Rivera ja ha impulsat d'una manera molt clara a Catalunya, al País Valencià (amb el cost de la sortida sorollosa de Carolina

Punset) i al conjunt de l'estat espanyol. Andalusia és ara el nou camp de treball, el nou laboratori de Ciutadans per a anar preparant un assalt definitiu al govern espanyol que la moció de censura a Rajoy els va frustrar. Ha estat Ciutadans el partit que ha explotat més l'obsessió per Catalunya en la pre-campanya, amb una gran presència d'Inés Arrimadas en els actes de Juan Marín.

Els mitjans andalusos han arribat a prioritzar Arrimadas, cap de l'oposició a Catalunya. N'és un exemple el programa 'Buenos días, Andalucía' de Canal Sur, on la dirigent de Ciutadans fou entrevistada el 30 d'octubre proppassat. Arrimadas trigà quaranta segons a deixar anar el missatge que li interessava de transmetre: 'No donarem

El PP ha fet una campanya de cos a cos amb el PSOE, atacant-lo pels casos de corrupció que han empastifat dos ex-presidents de la Junta d'Andalusia

suport a un pressupost que s'ha negociat a la presó amb Junqueras; nosaltres veiem que insulten cada dia, per exemple, els andalusos. No hi donarem suport. Sánchez ha decidit que volia governar Espanya depenent de Torra, de Puigdemont, de Bildu, de Junqueras, dels independentistes catalans i dels nacionalistes bascs.' Aquest ha estat el principal missatge de campanya de Ciutadans en la campanya andalusina.

El PP hi ha anat a remolc. Ha fet una campanya de cos a cos amb el PSOE, atacant-lo pels casos de corrupció que han empastifat dos ex-presidents de la Junta: Manuel Chaves i José Antonio Griñán. Però sobretot ha concentrat l'atac en el mateix sentit que Ciutadans. Vegeu, si no, aquestes paraules que pronunciava la setmana passada Pablo Casado en un míting: 'Aquesta campanya és molt important. Perquè no ens hi

El vídeo de campanya de Vox mostra el seu dirigent, Santiago Abascal, a cavall per Andalusia, amb un eslògan que rememora la reconquesta. VN

juguem únicament la Junta d'Andalusia, sinó el primer pas per a fer fora els independentistes i els de Batasuna de la Moncloa, perquè són els que governen ara mateix Espanya, són els que tenen la paella pel mànec, els que poden decidir si el govern continua o se'n va; si hi ha pressupost o no. Són els que manen a Espanya. I com que el PSOE a la Moncloa és ostatge d'aquests grups independentistes i de Batasuna, també la Junta d'Andalusia n'és ostatge.'

Però els moviments a la dreta, i a l'extrem de la dreta per on es mouen discursivament Casado i Arrimadas, no es limiten a aquests dos partits. Fins i tot el CIS indica que Vox pot entrar al parlament andalús, amb un diputat per Almeria. Aquest serà un dels altres termò-

metres d'aquestes eleccions; comprovar fins a quin punt els electors segueixen els dirigents polítics de dretes en el viratge cap a una posició més radicalitzada. La projecció mediàtica d'aquest partit d'extrema dreta ha estat un bluf mediàtic o respon a una base social i electoral més sòlida? En aquesta entrevista recent a VilaWeb, el professor de dret constitucional de la Universitat de Sevilla Javier Pérez Royo es feia aquesta pregunta. I apuntava: 'La radicalització que hi ha i la utilització política de Catalunya les veiem en les eleccions andaluses. La dreta espanyola arriba a Andalusia a unes eleccions en què no es parla d'Andalusia. Tinc curiositat per saber-ne el resultat. Perquè la posició que mantenen tant PSOE com Podem és que hem de parlar d'Andalusia

PSOE i Podem, en coalició amb IU, es disputen un espai allunyat del d'aquests altres partits

i que vostès només fan que resoldre els seus problemes de conflictivitat, entre vostès, per a veure quin gall s'imposa utilitzant Catalunya. Com ho rebrà, això, la ciutadania andalusa?'

PSOE i Podem, en coalició amb IU, es disputen un espai allunyat del d'aquests altres partits. En comparació amb campanyes electorals anteriors, Susana Díaz ha afluixat molt el to bel·ligerant i agressiu que tenia contra l'independentisme català. El context, amb Pedro Sánchez de president espanyol i amb un pressupost que no sembla que es pugui aprovar, no els és pas gaire adient per a repetir la recepta de la catalanofòbia. D'això, ja se n'encarregarà la dreta, en aquesta campanya. La qüestió, el dia 2, serà veure si s'ha engrandit aquests últims quatre anys.

TERESA FORCADES

'La Bíblia diu que hem d'alliberar els presos'

Entrevista a la germana, metgessa i teòloga quan fa tres mesos que ha tornat a viure al monestir de Sant Benet del Bages

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

La germana Teresa Forcades (1966) torna a ser una de la trentena de monges que viu al monestir de Sant Benet del Bages. Hi és des de final d'agost. D'aquesta manera, ha tancat un període d'exclaustració de tres anys (2015-2018) que va aprofitar per involucrar-se fins al fons en política

organitzada i muntar Procés Constituent. En aquells tres anys, la senyora Forcades, llicenciada en Medicina per la UB, i màster en Teologia per Harvard, va escriure el seu primer llibre en anglès, i el seu moviment va ser notícia al diari The Guardian i a la BBC. Paradoxalment, Procés Constituent no va acabar de qua-

llar. VilaWeb ha anat fins al monestir per parlar amb Forcades i es troba una dona que en cap cas viu d'esquena al món. Al contrari: fa classes molts dissabtes, surt i participa en conferències quan cal i segueix, òbviament, l'actualitat. En aquesta entrevista, Forcades parla del seu pas per la política organitzada,

El repte que tenim davant, ens el prenem a vida o mort o no?

En diuen democràcia i no ho és

recorda i valora els fets d'octubre de l'any passat, i fins i tot proposa un debat científic al Col·legi de Metges ('el meu col·legi') sobre l'MMS.

—Veig que feu un curs sobre cos, desig i identitat. Què hi expliqueu?

—La carta als Gàlates diu: 'Ja no hi ha jueu ni grec, esclau ni lliure, home ni dona: tots sou un de sol en Jesucrist.' Al curs analitzem què significa això. Parlem de la teoria queer, de la cultura trans, de la insuficiència de totes les etiquetes i de la necessitat que cada persona sigui valorada com a 'peça única'. I de la importància del cos.

—Per què en aquest monestir ha de venir un home a fer missa cada dia?

—Si les dones volguéssim, s'acabarien els entrebancs de la dona a l'església. Podríem fer una vaga d'anar a missa, per exemple. Això ho dic perquè crec, tal com va concloure la Comissió Bíblica consultada pel papa Pau VI l'any 1976, que no hi ha cap impediment teològic per a ordenar les dones. De fet, actualment, hi ha un moviment de catòliques ordenades que ja té més de dues-centes membres. Han estat excomunicades, però van fent el seu camí i crec que, si tinguessin el suport majoritari de les dones catòliques, seria un moviment que no es podria aturar. Però no totes les dones ho veuen clar. Algunes germanes del monestir prefereixen que baixi un monjo de Montserrat a fer la missa que no pas que ho fem nosaltres mateixes. Per allò de la varietat. En qualsevol cas, si la majoria de les dones catòliques ho volguéssim, l'ordenació de les dones no es podria aturar.

—Vist així, els catalans no som independents perquè no volem.

—La majoria no ho volem o no en volem assumir els costos.

—Perdó?

—El repte que tenim davant ens el prenem a vida o mort o no? Sembla que no valgui la pena morir per canviar una línia de frontera. I per la justícia social? Doncs

potser sí, perquè aquesta és una batalla a vida o mort. N'hi ha molta, de gent, que mor o malviu per culpa d'una distribució aberrant i injusta dels recursos. I això com s'arregla? A Catalunya n'hi ha uns quants que ens sembla que la construcció d'un nou país seria una oportunitat per a millorar la justícia social. No seria cap garantia de millora, però seria una oportunitat. L'oportunitat de repensar el pacte social i el funcionament de la nostra vida comuna. És clar que un sol país no pot arreglar el món, però pot fer un primer pas.

—Si ho volem fer sense violència, us toca a les dones. Fa segles que heu de pensar solucions sense l'ús de la violència.

—Ja veig per on aneu. Quan van mal dades, les dones han de salvar el món. Els homes feu malbé les coses i les dones posem ordre. I no ho podem fer millor? Jo crec que sí. Crec que ens és possible a homes i dones d'anar més enllà de certs rols i que només quan ho fem esdevenim lliures o autèntics. No crec que els rols de gènere siguin únicament culturals, però tampoc crec que siguin un punt d'arribada. Són un trampolí des del qual els uns i els altres estem quotidianament convidats a fer un salt vers l'originalitat pròpia. És allò de creure'ns que som 'peces úniques' que deia al principi.

—Com ho faríeu, ara?

—Voleu dir per desencallar el país? Doncs, com a govern, activaria un procés constituent en tota regla a tot el país. I això ho faria perquè crec que el país, com tots els països democràtics de la nostra òrbita, té en aquest moment uns grans consensos sobre qüestions de la màxima urgència que cal permetre que emergeixin. La més urgent té a veure amb el fet que grans corporacions econòmiques tinguin més poder avui que la majoria de governs elegits democràticament del món. Amazon, Google, Microsoft, Apple i Facebook són cinc empreses a les quals els països més rics avui envien 'ambaixadors', diplomàtics encarregats únicament de negociar-hi. Si aquesta és la situació, on queda la democràcia? Ja ho

Crec en la resistència a la violència, si cal, fins a donar la vida

ALBERT SALAMÉ

deia el 15-M: en diuen democràcia i no ho és. Quan això s'explica amb exemples concrets i es debat, la majoria de gent s'indigna i vol que 'la sobirania real' els sigui retornada.

—**En el debat obert sobre desobediència civil, com es posiciona Teresa Forcades? Què en pensa?**

—Que és l'única manera d'avançar. No crec en l'exercici de la violència, però sí en la resistència a la violència. Si cal, com deia abans, fins a donar la vida.

—**S'ha fet molta crítica als partits polítics. Però on era la societat civil l'octubre de l'any passat? Potser vam fallar més nosaltres que no pas ells.**

—Jo, el 28 d'octubre, vaig aterrar a Barcelona disposada a defensar la República acabada de proclamar. Vaig anar a la plaça Sant Jaume i allà hi havia turistes i barcelonins passejant, però no hi havia barricades. Ui. Potser hem punxat. La idea que els polítics fan la seva i la so-

cietat civil va a banda, no la comparteixo. El poder dels polítics i de les forces de seguretat que els deuen obediència és ben real, com veiem ara amb les darreres actuacions dels Mossos i com saben tots els 'alternatius' o heterodoxos de la història, siguin de la nacionalitat que siguin. Els de baix no pot ser que votem cada quatre anys i prou. Hem de poder saber què se'n fa, del poder que hem delegat. I aquell octubre, els governants no ens van explicar tota la veritat. Crec que després de l'1 i el 3 d'octubre vam tenir cartes guanyadores que no vam jugar. Perquè la gent hi era. Si els governants ens arriben a dir, mireu, la cosa va de debò, però no podem controlar tots els esdeveniments, no hi ha garanties, però, si ho fem, potser ens en sortirem. Si arriben a fer això, en n'hauríem pogut sortir, la gent hi era. Però la cosa no va anar així. Karl Marx, en el famós passatge que diu que la religió és l'opi del poble, explica que la religió posa flors damunt les cadenes. Per tapar-les. Suavitzar-les. Que no es

vegin. I així adorm el poble. Marx volia fer caure les falses flors i que es veiessin les cadenes. Per quedar-nos amb cadenes a la vista? No. Per desfer-nos-en i per collir, ara sí, les flors autèntiques que creixen lliures. Les flors. Va haver-hi un moment que vam tenir les flors a l'abast.

—**Ara que fa un any que ha passat l'1-0, com el recordeu?**

—Vam anar a votar a Marganell, nosaltres. Les monges representem una part molt important del cens electoral de Marganell. I, de fet, quan hi ha eleccions municipals, els candidats vénen a fer campanya aquí dalt! Aquell dia vam baixar nosaltres. Som una trentena de monges. I recordo que va trucar l'alcalde de Fonollosa, que és ben a prop, explicant les brutals càrregues policials que acabaven de patir i que ens preparéssim, que aviat els tindríem al poble. Davant el risc, jo ràpidament em vaig posar a organitzar la resistència passiva contra tot policia que vingués, agafant-me

de les mans amb les meves germanes, plantades allà al mig. I arriba l'abadessa i ens diu: potser que amaguem l'urna, no creieu? Ah, és clar. Potser era millor idea, sí. I aleshores ens vam posar a jugar a ping-pong.

—Perdó?

—La taula de ping-pong la vam col·locar estratègicament per dificultar l'accés al lloc per on havia de sortir l'urna en cas de perill. Això vaig fer el primer d'octubre.

—Heu vist el president Puigdemont?

—Vaig veure'l a Berlín, on vaig viure tot l'any passat. El vaig saludar el dia de la primera conferència de premsa amb el president Torra, i també a la sortida del concert que va fer el quartet Casals a la Filharmònica de Berlín. Vam parlar una estona. Em va dir: 'Guanyarem perquè tenim raó.' Jo li vaig dir que en sabia d'un que en tenia molta, de raó, i que no va acabar gaire bé. Em referia a Jesús

de Natzaret. No sé si és qüestió de tenir raó i prou.

—Heu visitat els presos?

—Vaig demanar-ho. Però aleshores hi havia molta cua, em van dir. Era el moment que anar-hi implicava treure el lloc d'algú altre i vaig pensar que millor anar-hi més endavant. M'agradaria anar-hi. Amb Jordi Cuixart, Carme Forcadell i Raül Romeva hi he coincidit més. Amb Oriol Junqueras ens havíem vist en una reunió.

—Què diu la Bíblia sobre els presos?

—La Bíblia diu que hem d'alliberar els presos. Això diu l'evangeli de Lluc. I de la profunda relació entre cristianisme i presos, els catalans en som precursors. Tenim els mercedaris, aquí. L'orde dels mercedaris es funda a Barcelona al segle XIII per a donar servei als presos, als captius dels musulmans. Els mercedaris deien que ells s'oferien voluntaris per

deixar-se agafar, i a canvi un captiu quedava lliure. S'oferien d'intercanvi. A veure, els mercedaris també deien que si es podia pagar rescate, es pagava. I ells s'encarregaven de fer la col·lecta i negociar amb els musulmans. Ja eren catalans, eh, els mercedaris! Però atenció, si no es podia pagar, ells s'oferien a deixar-se agafar per alliberar un captiu a canvi. Els mercedaris donen nom a la patrona de Barcelona, la Mercè.

—Vau estar exclausturada del 2015 al 2018. I vau provar de muntar un partit polític. No va sortir. Quina conclusió en traieu?

—En el moment de màxima força del moviment Procés Constituent, després que s'hi apuntessin 47.000 persones i es creessin gairebé cent assemblees per tot el país, crec que no vaig veure la força que vam arribar a tenir. Era un potencial molt més gran que no vaig saber veure. L'altra és que tampoc no sabia el terreny

Aquell octubre els governants no ens van explicar tota la veritat

que trepitjava, ni la gent que hi havia en el projecte. No és com la medicina o la teologia, en què tinc una llarga formació amb molts anys d'estudi. Vaig ser massa ingènua, fins i tot superficial, perquè una cosa tan grossa i potent com podia ser aquella, havia d'haver previst com manejar-la. Potser hauríem d'haver vist que podíem tenir molta obertura, molts ponts amb molta gent i ens vam focalitzar massa en un sector concret de la població.

—En l'extrema esquerra. Que va acabar dient: M'agrada la Forcades, però és una monja. I no la puc votar. I us va acabar traient el vel.

—Però no per això. Me'l vaig treure perquè m'ho van demanar les meves germanes de comunitat. Volien evitar que les coses que feia a títol personal s'entengués que les feia en representació de l'església.

—Potser va ser un error? No és igual una monja anticapitalista que una intel·lectual anticapitalista. La monja té més força.

—La icona del vel és molt potent. Crec que a vegades, en segons quins grups, no es veu que la maquinària no pot substituir el factor humà. I el factor humà hi és. Les persones som peces úniques. És fonamental comptar amb el factor humà, personal i lliure, que no desapareix mai darrere el funcionament de grup.

—No als personalismes!

—Sí, això també va ser-hi.

—Canviant de tema. A Josep Pàmies, el Departament de Salut li ha imposat una multa de 600.000 euros. Acusat de fer apologia de l'MMS (clorit de sodi), un producte prohibit.

—En Josep Pàmies és un pagès que conec de fa molt temps. I a qui he vist fa poc, assegut en aquesta mateixa taula, on li vaig demanar com podia ajudar-lo. A Pàmies el conec des del 2006, quan Marina Geli va enviar els Mossos d'Esquadra a cremar-li els camps d'estèvia. L'estèvia és un edulcorant natural que

ajuda a regular la pressió arterial i el nivell del sucre a la sang. En Pàmies tenia plantació d'estèvia. Doncs, a cremar-li els camps o a requisar-li les plantes. I tot, perquè la Coca-Cola no tenia encara patentada l'estèvia. No sé quina és la situació exacta de l'estèvia en aquest moment, però sé que hi ha més problemes per a comercialitzar-la aquí que no pas a Alemanya. I la campanya en contra de l'homeopatia, per exemple, a Alemanya o a França seria impensable.

—Però ara a Pàmies li demanen 600.000 euros per dir que amb l'MMS es pot curar l'autisme. Cura l'autisme? L'MMS és nociu?

—L'MMS és clorit sòdic. No s'ha de confondre amb l'hipoclorit sòdic (que és el lleixiu) ni tampoc amb el clorur sòdic (que és la sal de taula). La Universitat d'Ohio va publicar l'any 1982 un estudi sobre la toxicitat en humans del diòxid de clor, els clorits i els clorats i l'OMS va publicar-ne un informe l'any 2007. En ambdós casos es va constatar que la toxicitat del clorit sòdic o del diòxid de clor és molt inferior a la de l'aspirina o el paracetamol. De fet, són tan poc tòxics que es va decidir de fer servir el clorit sòdic per potabilitzar l'aigua de les principals capitals del món. Als EUA s'ha completat fa poc un estudi mèdic de l'eficàcia del clorit sòdic en l'esclerosi lateral amiotròfica. En aquest estudi, el clorit sòdic no es donava per via oral, sinó que s'injectava a la vena en dosis que són de 200 a 2.000 vegades superiors a les que recomana en Josep Pàmies. Com pot ser que la Generalitat el persegueixi i sigui vilipendiat als mitjans de comunicació? Qui orquestra aquesta campanya? En funció de quins interessos? No ho hem de permetre. Aquesta campanya de desprestigi no té res a veure amb la salut pública. Demano des d'aquí al Col·legi de Metges de Barcelona, que és el meu Col·legi, que organitzi un debat sobre l'estat de la qüestió de la recerca científica pel que fa a l'aplicació en humans del clorit de sodi i m'ofereixo a participar-hi. ■

La campanya en contra de l'homeopatia, per exemple, a Alemanya o a França seria impensable

És fonamental comptar amb el factor humà, personal i lliure, que no desapareix mai darrere el funcionament de grup

AMADEU MEZQUIDA

‘El valencianisme ha evolucionat: ara té un discurs més global’

Entrevista a Amadeu Mezquida, polític i secretari general de l'ACV Tirant lo Blanc, arran dels cent anys de la Declaració Valencianista

NÚRIA CADENES

En van dir Declaració Valencianista i es va publicar ara fa cent anys, el 14 de novembre de 1918, a *La Correspondencia de Valencia*. A primera plana. Tot un esdeveniment. Un manifest impulsat per la Unió Valencianista Regional d'Ignasi Villalonga i la Joventut Valencianista i on es resumien en vuit punts les reivindicacions essencials del moment, des de la constitució d'un estat valencià, compatible amb una federació ibèrica i mancomunable amb més estats de la federació, fins a la cooficialitat del català i l'espanyol o la separació de la hisenda. El dia 16 de novembre arribava més al sud, a *La Región*, i, el 18, al *Diario de Alicante*. Després, vuit prohoms del valencianisme de l'època (Ignasi Villalonga, Maximilià Thous, Eduard Martínez Ferrando, Josep Garcia Conejos, Eduard Martínez Sabater, Pasqual Asins, Salvador Ferrandis i Lluís Cebrian) s'encarregaren de comentar i ampliar cadascun dels vuit punts, en vuit articles que es van publicar entre el 16 de novembre i el 7 de desembre. Aquell manifest, amb les seves vuit bases de consens, es considera clau per a la història del nacionalisme al País Valencià.

No naixia en el buit: l'any 1914 hi havia hagut l'Acte d'Afirmació Valencianista al teatre Eslava de València, amb el qual la Joventut Valencianista culminava una campanya per a reclamar autonomia política, ensenyament gratuït i en català i servei militar voluntari. Ja s'havia intentat també d'imitar el Principat de Catalunya amb la constitució d'una Mancomunitat que no va arribar a arrelar. L'any 1907 s'havia fet també la primera Assemblea Regionalista Valenciana per promoure la Solidaritat Valenciana, a imatge de la Solidaritat Catalana que havia arrasat a les eleccions provincials i regionals d'aquell mateix any (els atacs furibunds dels republicans blasquistes des del diari *El Pueblo*, i dels conservadors, des de *Las Provincias*, van minar-ne, però, les possibilitats de reeixir). I, encara abans, l'any 1902, el metge Faustí Barberà havia pronun-

Ho entenien com una mena de carta de presentació del valencianisme polític

Quant a la construcció estatal, formula un model federal on el País Valencià tinguera autogovern

ciat un famós discurs a Lo Rat Penat, 'De regionalisme i valenticultura', que qüestionava l'apoliticisme de l'entitat i reivindicava l'autogovern valencià. Del daltabaix que va causar aquell discurs, en va néixer, l'any 1904, València Nova i, alhora, el valencianisme polític del segle XX. Per tancar el cercle introductor, podem dir que de València Nova en va sorgir, l'any 1908, Joventut Valencianista, una de les entitats impulsores de la Declaració.

Ara, cent anys després, l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc ha tornat a posar sobre la taula aquell manifest. Per, expliquen, atorgar-li el valor que va tenir en aquell moment i per actualitzar-ne el missatge. Aviat presentaran la Nova Declaració Valencianista. En parlem amb Amadeu Mezquida (València, 1986), polític i secretari general de l'ACV Tirant lo Blanc.

—Quin significat va tenir la Declaració Valencianista del 1918?

—Va ser el tret de sortida d'un valencianisme polític més reflexiu. Ja tenia una base teòrica i la plasmà en una declaració que pretenia ser la presentació pública del moviment valencianista: quins objectius tenia, quines característiques i quin projecte per a la societat valenciana del moment. Òbviament, tenia precedents: es considera que la carta de naturalesa del valencianisme polític la dóna Faustí Barberà amb el seu discurs 'De regionalisme i valenticultura', però diguem que si hi haguera d'haver un segon moment en importància, en eixa fase originària, seria precisament la Declaració Valencianista.

—A més de fer-se públic el manifest, després el van seguir vuit articles-glossa per a desenvolupar-lo punt per punt: això mostra voluntat i planificació.

—No va ser el primer gran acte ni manifestació del valencianisme polític, però aquells valencianistes primigenis que van impulsar el projecte ho entenien com una mena de carta de presentació del valencianisme polític: passar de la part reflexiva a la part d'acció i divulga-

ció d'un projecte que entre tots havien convingut com a comú.

—És el trànsit de la Renaixença literària a l'expressió política, un procés que també es vivia a Catalunya.

—Sí, és un poc la culminació del procés de la Renaixença, passant d'un valencianisme estrictament cultural i vinculat a la recuperació de la llengua i a eixe romanticisme europeu de final del segle XIX, a un projecte polític més realista i més concret. És la culminació d'un procés de reflexió col·lectiva en el qual s'estableixen les bases del que es pretenia que fóra el valencianisme a partir d'eixe moment.

—La proposta política, aquest estat valencià dins la república federal ibèrica, mancomunable, a més, 'amb altres estats de la federació', els pot semblar, avui, a alguns, una fórmula agosarada...

—Sí, és una declaració que defensa un valencianisme dialèctic amb la construcció d'Espanya, per dir-ho així. De fet, proposa un model federal. I centra les línies de treball en diversos temes: parla del model econòmic industrial que es vol per al país, parla òbviament d'identitat en els termes etnolingüístics del moment (fa esment, per exemple, a la 'raça' valenciana, una cosa molt superada avui)...

—Actualment suposo que en diríem les característiques pròpies del poble valencià o alguna cosa per l'estil.

—Correcte. I després, pel que fa a la llengua, com que el valencià no comptava amb gens de reconeixement oficial, proposa una cooficialitat amb el castellà. Finalment, quant a la construcció estatal, formula un model federal on el País Valencià tinguera autogovern.

—Fins a quin punt és també un reflex del que succeïa a Catalunya? En molts aspectes s'avançava paral·lelament i amb interseccions: fins i tot hi havia hagut un intent de crear una mancomunitat valenciana, a imatge de la Mancomunitat de Prat de la Riba. Pen-

seu que va ser estímul el camí que se seguia al nord?

—Crec que ja de bon començament hi ha una mena de diàleg continu entre Catalunya i el País Valencià, un estira-i-arroxa. Diguem que el País Valencià sempre ha viscut en eixa tensió, respecte a quina és o ha de ser la seua relació amb Catalunya, i això, òbviament, el valencianisme polític ho ha tingut sempre molt present. Cal destacar que en aquell moment vivien diverses maneres d'entendre quina havia de ser eixa relació. Però solia passar que hi havia un camí paral·lel. En algunes coses era un model més autocentrat al País Valencià, però sempre es tenia com a referència allò que passava i s'anava gestant a Catalunya. La Renaixença catalana va tenir molta més força i empena que no la valenciana, i era un model de referència.

—Ara al Tirant celebren el centenari de la Declaració i no ho feu tan sols amb esperit commemoratiu...

—Ja celebrarem el norantè aniversari, també. I començarem un poc el que fem ara: mirar de renovar aquelles bases i fer un projecte per al futur. En això hi ha diverses visions, i em sembla molt interessant. Perquè hi ha gent que sempre en vol més, i està molt bé perquè t'impulsa a anar cap endavant. Però si provem de mirar-ho des de fora, veurem on era o què significava el valencianisme polític fa deu anys i què significa avui. És innegable que hi ha hagut una evolució. Després podem entrar a analitzar a quin ritme va eixa evolució, si ens agradaria que anara més de pressa o si cal que vaja més lent, si pensem que complim els objectius de manera completa o al final sempre ens toca fer cessions. Bé, jo crec que hi ha un poc de tot, però és innegable que hi ha evolució.

—I el balanç d'aquests cent anys, amb dues dictadures al mig?

—Hi ha un moment determinant, que és la guerra civil i els quaranta anys de dictadura: això parteix en dues meitats un recorregut que hauria d'haver estat normal. Per tant, sempre parlem del valencianisme de pre-guerra i del que

Declaració Valencianista

Les bases que la "Unió," i la "Joventut," valencianistes defensen, prescindint de les idees que 'n atres ordens pogueren professar els seus components, són estes:

1.ª El Poble valencià, integrat per els habitants de les tres *provincies actuals*, constituïx una forta personalitat social caracterizada per la possessió d'una llengua pròpia, per la seua modalitat racial, per la comunitat de història i de condicions econòmiques.

2.ª Esta personalitat, per el fet de la seua existencia i per la voluntat del seus components, te dret a constituir un Estat amb el poder de donar-se ell mateix la seua forma i constitució. Esta es la fonamental reivindicació valencianista.

3.ª Reconeixem la compatibilitat del Estat Valencià i la seua convivencia amb les demés regions i nacionalitats ibèriques dins d'una Federació Espanyola ó Ibèrica, establint clarament la distinció de atribucions del Estat Valencià i el Federal, i una consegüent divisió de la Hisenda per a cobrir les respectives atencions. Les funcions pròpies del Estat Valencià deurán ser exercides amb plena soberanía, sense cap intrusió extranya.

4.ª Sense prejutjar definitivament la divisió de estes funcions acceptém per el moment, la formulada en la Assamblea de Parlamentaris de Octubre de 1917.

5.ª Existint en Valencia, segons els territoris, dualitat de llengües valenciana y castellana, demaném la cooficialitat per a els dos idiomes.

6.ª Conseqüents amb la idea de respecte als organismes naturals, els municipis valencians fruirán de la seua autonomia, tenint el poder de constituir-se dins dels límits generals d'una llei municipal que procure, per a els ajuntaments la màxima eficàcia tècnica compatible amb els principis democràtics.

7.ª Reconeixent les varietats locals dins de l' antic Regne de Valencia i conseqüents amb el criteri descentralitzador, el Estat Valencià respectará les varietats provincials o comarcals, quan els respectius municipis les consagren per Unions o Mancomunitats entre ells.

8.ª El Estat Valencià podrá mancomunar-se, per a fins concrets, amb atres Estats de la Federació, si hu estima convenient, conservant íntegra la seua personalitat.

La Declaració Valencianista. WIKIMEDIA COMMONS

s'enceta a partir dels anys seixanta, amb les reflexions de Joan Fuster i més intel·lectuals, i que és un poc el germen del valencianisme que tenim avui. La Declaració va tenir impacte, sobretot, en el valencianisme de pre-guerra, que va assolir cotes de poder bastant importants, com per exemple a l'Ajuntament de València, i va tenir una força social bastant considerable que moltes vegades, des de l'òptica actual, s'ignora o no s'hi dona prou importància.

—Reivindiqueu la continuïtat?

—Crec que hi ha un intent de conti-

nüitat. Al final, la gent que avui dia es reivindica com a valencianista, la gran majoria sí que es reconeixen hereus d'aquell valencianisme primigeni. Però també és cert que, naturalment, en un segle han canviat moltíssimes coses i les propostes són molt diferents. De fet, el valencianisme que es proposa en aquell moment és fruit, precisament, del moment, de tipus etnolingüístic, centrat en qüestions com ara la cultura, la llengua, la història comuna, el llinatge... i avui dia el valencianisme té una perspectiva molt més cívico-política, si ho podem dir així.

—La Nova Declaració Valencianista que presentareu ha passat de les vuit bases de fa cent anys als dotze apartats.

—Hem agafat com a punt de partida aquells vuit apartats i hem intentat de fer-ne una adaptació al moment actual. Fent-ho, ens hem adonat també que els temes que són d'interès avui són molt més amplis. I en aquest sentit crec que podem estar satisfets perquè el valencianisme ha evolucionat: ara té un discurs més complet i més global. Avui dia té posició pròpia en molts més temes i en molt més àmbits que no aleshores. Ha aconseguit ser allò que fa cent anys es proposaren: una mena de prisma a través del qual mirar qualsevol aspecte de la societat. No únicament la valenciana, sinó també l'estatal o la internacional. I trobe que això és molt positiu. Ara s'aborden qüestions com la igualtat de gènere, els drets dels col·lectius minoritzats, el medi lligat també a la vertebració territorial, la cohesió social, el fenomen de les migracions...

—Voleu mostrar justament el valencianisme com a eix central de la política al País Valencià.

—Qui té un millor projecte per al País Valencià és el valencianisme polític. Ens trobem en un moment històric en què sols hi ha dues opcions possibles de País Valencià: o un País Valencià que siga la perifèria de la perifèria d'Europa, amb una economia centrada en el turisme i la població condemnada a emigrar o treballar servint copes en un bar per a turistes, o un País Valencià amb un autogovern fort, amb un sistema productiu diversificat, amb una economia sanejada i amb un pes geopolític i estratègic específic. Hem de valorar el fet que el valencianisme polític ha estat capaç d'agafar els seus elements (la caiguda del sistema financer valencià, el corredor mediterrani, el finançament autonòmic, el model lingüístic al sistema educatiu, la vertebració territorial mitjançant les infraestructures...) i convertir-los en aspectes centrals de l'agenda política. I això ha estat a mesura que partits va-

lencianistes han anat agafant pes en la política valenciana.

—Partits i més, no?

—Sí, òbviament. Com que faig política sempre tire per ací [riu]. És clar que és una cosa molt més àmplia i no únicament d'un partit polític. Moltes vegades gent del món de la cultura ha dit que sempre hi ha hagut un País Valencià viu, però amagat o desarticulat. Arran de la situació de crisi total que hem tingut, de caiguda de model econòmic, de model polític i de valors, eixe País Valencià que també existia s'ha sentit com en un moment històric de responsabilitat. Perquè els únics que tenim una alternativa som nosaltres. I, per tant, no podem permetre'ns el luxe de continuar sense comptar en aquesta societat.

—Per a fer l'estructura de la Nova Declaració Valencianista, us heu adreçat a diverses entitats, des de la Plataforma per la Sobirania Alimentària a Acció Cultural del País Valencià.

—El valencianisme polític, segurament també pel context i les circumstàncies que li ha tocat de viure, és un moviment amb certa tendència a l'endogàmia. I això, molta gent intentem trencar-ho des de fa temps. Ara fem un pas més en eixa direcció: d'entendre que la pluralitat sempre és positiva i que sempre suma. Que obrir-se a entitats que fins i tot no tenen un tarannà valencianista, o no saben que tenen un tarannà valencianista, o no hi donen la importància que hi donem nosaltres, enriqueix el moviment. És també una manera d'impregnar més entitats amb la nostra sensibilitat i d'anar ampliant l'espectre i sumant forces.

—El text del 1918 tenia un programa molt concret per a la definició política del País Valencià. La proposta del 2018 apunta a una modernització més general de l'ideari valencianista...

—A mesura que el valencianisme s'ha anat fent gran, els seus àmbits d'interès i de reflexió i de proposta han estat més amplis. En aquell moment, probable-

Ha aconseguit ser allò que fa cent anys es proposaren: una mena de prisma a través del qual mirar qualsevol aspecte de la societat

El valencianisme polític és un moviment amb certa tendència a l'endogàmia

ment, i també fa quinze anys o vint, hi havia qüestions en què el valencianisme pràcticament no entrava, i eren qüestions que preocupaven la societat. És una crítica que se'ns ha fet molt, que érem els de la cultura, diguem-ne, però que hi havia molts més aspectes que ens quedaven lluny. I això crec que hem aconseguit de redreçar-ho.

—Sense deixar els altres aspectes, no?

—No: es continua parlant del dret de decidir del poble valencià, del dret d'autogovernar-se, del dret d'autogestionar-se, de quina és la dialèctica que hi ha d'haver amb l'estat, de la importància de la llengua, de la vertebració del país. Aquesta declaració té aspiracions de llarg termini. I intentem que siga com més àmplia millor. ■

El repartiment de jutges entre el PP i el PSOE agreuja la crisi de la justícia espanyola

Tribunals Les irregularitats del judici a l'1-O, les condemnes del TEDH, la sentència de l'impost de les hipoteques, l'escàndol dels correus i el suport al tribunal de la Manada són alguns dels casos més escandalosos d'aquests últims mesos

Felipe VI mira Carlos Lesmes durant el seu discurs d'obertura de l'any judicial. ACN

ROGER GRAELLS FONT

La renovació de la cúpula del poder judicial espanyol, amb la designació *de facto* del nou president del Consell General del Poder Judicial (CGPJ) i del Tribunal Suprem, **Manuel Marchena**, per part del PP i el PSOE, ha causat un gran rebombori polític i sobretot

mediàtic. Teòricament, són els vocals del CGPJ, també elegits pels partits polítics, que han de designar el president de l'organisme, però el nom ja els és imposat abans de ser elegits.

Cada cinc anys es renova la cúpula del poder judicial, amb els canvis al CGPJ. No hi ha voluntat política de canviar el sistema d'elecció dels vocals ni del president de l'òrgan di-

No hi ha voluntat política de canviar el sistema d'elecció dels vocals ni del president de l'òrgan

rector de la justícia espanyola. N'és una prova el **piulet del president espanyol**, Pedro Sánchez, el 2014, quan defensava un CGPJ independent de l'executiu. L'afirmació admet implícitament que amb el sistema d'elecció actual la cúpula judicial espanyola és polititzada. Quatre anys després, ara de la Moncloa estant, Sánchez no ha promogut cap reforma i ha negociat amb

El raper Pablo Hasél és un dels perseguits per l'Audiència espanyola. ACN

el PP el repartiment de cadires al CGPJ.

Aquesta politització flagrant de l'elecció de la cúpula del poder judicial espanyol és una de les principals mancances de la justícia, segons que han denunciat recurrentment els **informes GRECO** del Consell d'Europa. Ciutadans no ha volgut participar en l'elecció del nou CGPJ perquè és contrari a aquest sistema, mentre que Podem no ha renunciat a tenir pes en la nova cúpula judicial espanyola.

El repartiment dels jutges ha agreujat encara més la crisi de la justícia espanyola, cada dia més qüestionada per la contestació social d'algunes decisions judicials, el procés judicial contra els dirigents de l'independentisme i les múltiples condemnes del Tribunal d'Estrasburg per violacions de drets fonamentals.

Les clatellades del Tribunal d'Estrasburg

Aquests últims mesos, el Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH) ha posat en evidència algunes sentències dels tribunals espanyols. L'última, la que diu que el dirigent independentista basc **Arnaldo Otegi no va tenir un judici just** a Espanya. Segons Estrasburg, tampoc no en van tenir Jacinto García, Díez Usabiaga, Zabaleta Tellería i Rodríguez Torres. Otegi, condemnat per haver intentat la reconstrucció de Batasuna, era un element molest per la implicació en el procés de pau del País Basc i la dissolució d'ETA.

L'any passat, l'ex-president del parlament basc Juan María Atutxa també **va guanyar** una demanda contra Espanya al TEDH. Estrasburg va sentenciar que tampoc no havia tingut un judici just per part de la justícia espanyola,

Les clatellades d'Estrasburg a Espanya per la qüestió de les tortures també són habituals

que l'inhabilità per haver-se negat a dissoldre el grup parlamentari de l'esquerra abertzale el 2003.

Espanya, enguany, també **ha rebut** una condemna per haver multat dos joves que havien cremat fotografies del rei espanyol el 2007 a Girona. Els van sancionar per injúries greus a la corona, però el TEDH va dictaminar que aquell acte tenia l'empara de la llibertat d'expressió. L'Audiència espanyola també persegueix rapers (Valtòny, La Insurgència, Hasél), anarquistes com ara **Verónica Landa** i **Boro** i cineastes com **Alejandro García** per suposades injúries a la corona i enaltiment del terrorisme en l'exercici de la seva llibertat d'expressió. Són desenes de casos que demostren la voluntat repressora de la justícia contra la dissidència social i política.

Manifestació multitudinària als carrers de Pamplona en contra de la sentència contra els joves d'Altsasu. ALTSASU GURASOAK

Les clatellades d'Estrasburg a Espanya per la qüestió de les tortures també són habituals. El 2004, una condemna **per no haver investigat** les tortures del 92; el 2011, **per haver violat** la llibertat d'expressió d'Otegi; el 2012, **per les tortures a Martxelo Otamendi**; enguany, **per maltractaments als dos autors de l'atemptat d'ETA** de la terminal 4 de l'aeroport de Barajas.

Malgrat que ministres com Josep Borrell han insistit a dir que Espanya rep menys sentències contràries del TEDH que alguns altres estats de la Unió Europea, és evident que la gravetat d'aquests casos, especialment relacionats amb el conflicte del País Basc, denota un biaix de la justícia espanyola contra l'esquerra abertzale. També cal recordar **la sentència** del 2013 contra la 'doctrina Parot'. L'impacte polític, social i mediàtic de

L'últim escàndol del Suprem és el canvi de criteri sobre si l'impost de les hipoteques l'han de pagar els bancs o els clients

les condemnes d'Estrasburg tampoc no es pot menystenir.

El canvi de criteri amb l'impost de les hipoteques

L'últim escàndol del Suprem és el canvi de criteri sobre si l'impost de les hipoteques l'han de pagar els bancs o els clients. A final d'octubre, el tribunal va sentenciar que la banca s'havia de fer càrrec de l'impost. El rebombori i les caigudes a la borsa van fer que Lesmes i el president de la sala tercera, Luis María Díez-Picazo, convoquessin un ple de la sala al cap de dues setmanes per a analitzar si se'n desdeien, cosa que va passar, efectivament, la setmana passada, després de dos dies de deliberació.

La pressió de la banca va empènyer la sala tercera del Suprem a canviar el criteri després d'una votació molt ajustada. Oficialment, el motiu de la revisió fou l'impacte

social i econòmic de la sentència, malgrat que teòricament la justícia pren les decisions de manera ajustada al dret i sense tenir-ne en compte les conseqüències. Una altra onada d'indignació va apoderar-se de la ciutadania i fins i tot dirigents del PP i Ciutadans van atrevir-se a criticar la justícia. En un cop d'efecte, el govern espanyol va aprovar un decret-llei per a rectificar la decisió del Suprem i apaivagar les mobilitzacions.

El president del CGPJ, Carlos Lesmes, va arribar al punt de demanar perdó públicament per la manera com s'havia gestionat aquest cas. L'associació Jutgesses i Jutges per la Democràcia va demanar-ne la dimissió i la de Díez-Picazo.

El cas Altsasu, o la doble vara de mesurar

Una baralla en un bar al poble navarrès d'Altsasu va aca-

Una noia crida en la manifestació de rebuig a la sentència de la Manada. ACN

Entre dos i tretze anys de presó per a vuit joves condemnats per desordres públics, atemptat contra agents de l'autoritat, lesions i amenaces

bar el juny amb **una sentència duríssima** de l'Audiència espanyola. Entre dos i tretze anys de presó per a vuit joves condemnats per desordres públics, atemptat contra agents de l'autoritat, lesions i amenaces. Qui va prendre part en la baralla van ser agents de la Guàrdia Civil, però van ser presentats com a víctimes de la baralla. De primer, l'acusació va ser per terrorisme –delicte del qual foren absolts. Per acabar-ho d'adobar, tres d'aquells joves van passar més d'un any i mig empresonats preventivament.

L'escàndol dels correus insultant l'independentisme

A mitjan setembre d'enguany, Eldiario.es i Elmón.cat **van publicar** una trentena de correus del fòrum intern del CGPJ en què jutges de tot l'estat espanyol abocaven sense miraments tota la seva catalanofòbia, amb insults inclosos, contra l'independentisme i els seus dirigents. 'Nazis', 'virus', 'germen', 'criminals', 'violents' i 'fills de puta' eren algunes de les dedicatòries als presos polítics, els exiliats i més dirigents del moviment.

El col·lectiu ciberactivista Anonymous **va revelar** poques hores després els noms dels jutges que havien insultat l'independentisme. El president de la Generalitat, Quim Torra, va demanar la dimissió de Lesmes, però el CGPJ ni es va immutar i les quatre associacions de jutges de l'estat espanyol van signar un comunicat criticant Torra.

El suport al tribunal de la Manada

La sentència de l'Audiència de Navarra, l'abril passat, va absoldre d'agressió sexual i va condemnar per abús els cinc membres de la Manada a nou anys de presó. Al juny, el mateix tribunal va decretar llibertat provisional per als cinc violadors. Les manifestacions van ser espontànies a tot l'estat espanyol, amb grans mobilitzacions d'indignació arreu. Els dirigents polítics van criticar amb més o menys èmfasi la decisió de l'Audiència de Navarra, però tant el CGPJ com el Suprem **van fer pinya** amb l'Audiència de Navarra i van defensar la sentència. El gest gremial va causar estupefacció.

La ficció de la violència i la persecució de l'independentisme

Aquest darrer any també s'ha recaragolat el codi penal per a construir un relat fictici de la violència que justifiqui els empresonaments dels dirigents independentistes. L'acusació de rebel·lió sostinguda pel Suprem i el jutge Llarena ha estat totalment desacreditada als tribunals europeus. El cas és que **més d'un centenar de professors de dret penal** veuen injustificada l'acusació. La instrucció de Llarena, curulla d'irregularitats segons que han denunciat els advocats, i totes les indefensions que ha posat en relleu la defensa dels presos polítics tindran un pes determinant en el judici i la demanda que es presentarà al TEDH després de la sentència, que es preveu que serà condemnatòria. ■

Espanya paga un altre favor contra Catalunya, ara a Rússia

Món Aquest cap de setmana la flota russa ha atracat al port de Ceuta per primera vegada en dos anys, dies després de l'anunci d'un acord amb Rússia per a aturar les notícies falses

El vaixell rus. GT

REDACCIÓ

El creuer antimíssils Mariscal Ustinov, el remolcador SB-406 i el petrolier Dubna, amb set-cents homes a bord i tots tres de la flota militar russa, abandonaran dilluns el port espanyol de Ceuta. S'hi han estat d'ençà de divendres i allà han pogut proveir-se de benzina malgrat que Espanya pertanyi a l'OTAN. La sorpre-

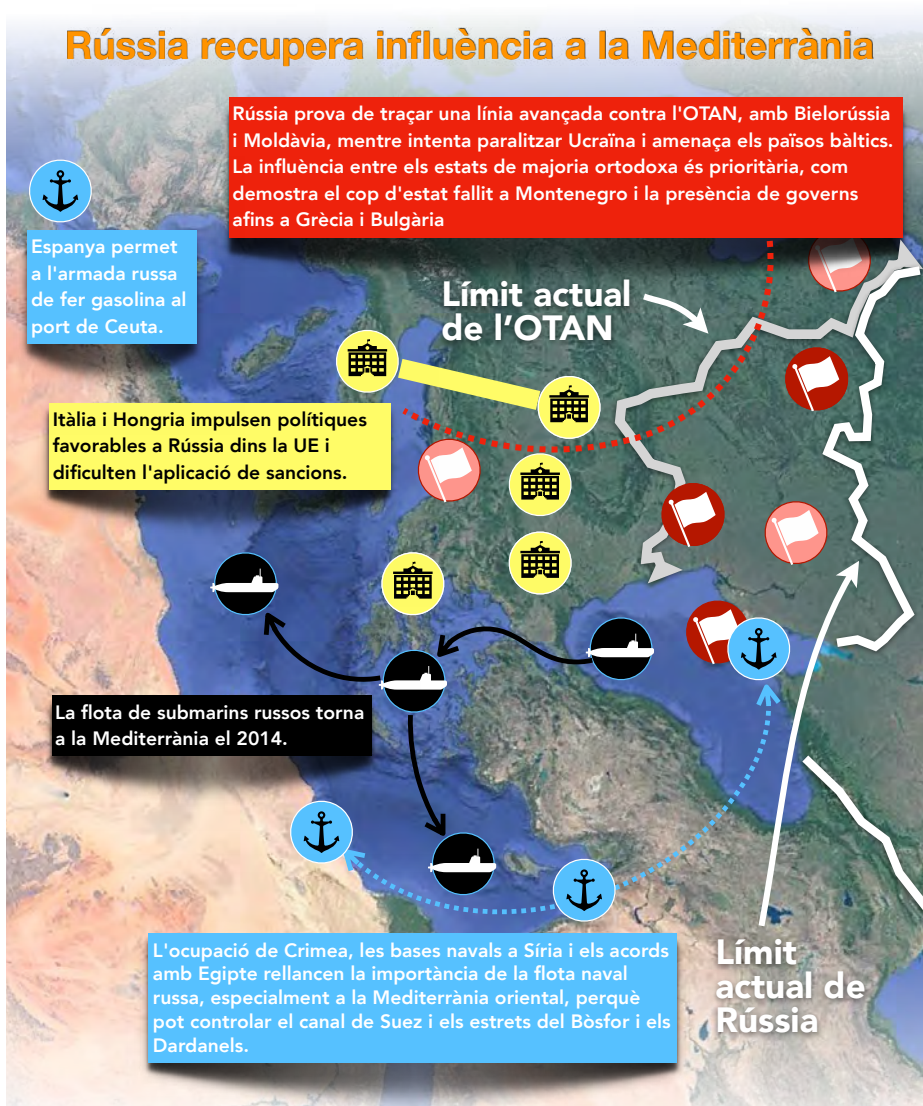
sa va saltar dimarts, quan el ministre d'Afers Estrangers rus Sergei Lavrov va anar a Madrid i es va entrevistar amb el seu homòleg, Josep Borrell. Feia dos anys aquest port era tancat a la flota russa, quan l'OTAN, en plena guerra de Síria, va obligar Espanya a deixar de facilitar-li l'ús.

Durant la trobada, Lavrov i Borrell van anunciar la creació d'un grup de treball conjunt per liquidar les notícies falses. A més, el ministre espanyol

va afirmar que Rússia donava suport a la integritat territorial espanyola respecte de Catalunya. Tot i això, alguns diaris espanyols han acusat Rússia d'haver propagat notícies falses que han afavorit el procés d'independència, cosa que sempre s'ha provat falsa. Però ara tot indica que Rússia se n'ha aprofitat per aconseguir permís per a fondejar els vaixells a Ceuta, cosa enormement important en la seva política d'expansió.

Alguns diaris espanyols han acusat Rússia d'haver propagat notícies falses que han afavorit el procés d'independència

Entre el 2010 i el 2016 van atracar a Ceuta més de seixanta vaixells militars russos, valent-se del fet que aquesta ciutat de sobirania espanyola a l'Àfrica no forma part de l'OTAN

sió en la Mediterrània. Anteriorment alguns ministres espanyols d'Afers Estrangers havien reconegut, fins i tot en declaracions públiques, que havien hagut de fer 'favors' a tercers països per evitar que donessin suport al govern de Catalunya.

Entre el 2010 i el 2016 van atracar a Ceuta més de seixanta vaixells militars russos, valent-se del fet que aquesta ciutat de sobirania espanyola a l'Àfrica no forma part de l'OTAN. L'octubre del 2016, enmig de crítiques duríssimes d'aliats com el Regne Unit, Alemanya i els Estats Units,

Espanya va impedir que hi fondegés el grup aeronaval encapçalat pel porta-avions Almirall Kuznetsov, que es dirigia a Síria per donar suport a l'ofensiva contra Alep. D'aleshores ençà i fins aquest cap de setmana, no hi havia tornat cap nau russa.

S'escau que els vaixells russos que des del 2011 carreguen combustible al port de Ceuta ho fan regularment amb la companyia petrolera Ducar SL, vinculada familiarment a Miguel Arias Cañete, comissari europeu d'Energia i Canvi Climàtic i ex-ministre del PP.

Arias Cañete n'havia estat president fins el gener del 2012, just abans de ser nomenat ministre espanyol. Des del 28 de febrer de 2012 la dirigeix el cunyat, **Miguel Domecq Solis**.

Les naus militars russes fan servir les instal·lacions de Ducar als molls de Llevant i de Ponent. Els mitjans de comunicació de la ciutat han confirmat unes quantes vegades que és aquesta companyia que els proveeix directament el gasoli (vegeu la **notícia de Ceuta Actualidad i la de Tiempo de Ceuta**).

L'any 2013 Miguel Arias

Cañete va reconèixer en una compareixença al congrés espanyol que tenia un paquet d'accions de la petrolera, exactament un 2,5% del total. Concretament, va dir que hi tenia 85.509 participacions socials d'un valor de 185.104 euros.

Tot i això, en aquell moment va explicar que Ducar era una empresa dedicada només a l'emmagatzematge de petroli, que després era comercialitzat per tercers. Com assenyala la premsa citada, la **pàgina web** de la companyia deixa clar que sí que subministra combustible. ■

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Art i Museus Velàzquez i el Segle d'Or a Barcelona

Arts escèniques Temporada Alta

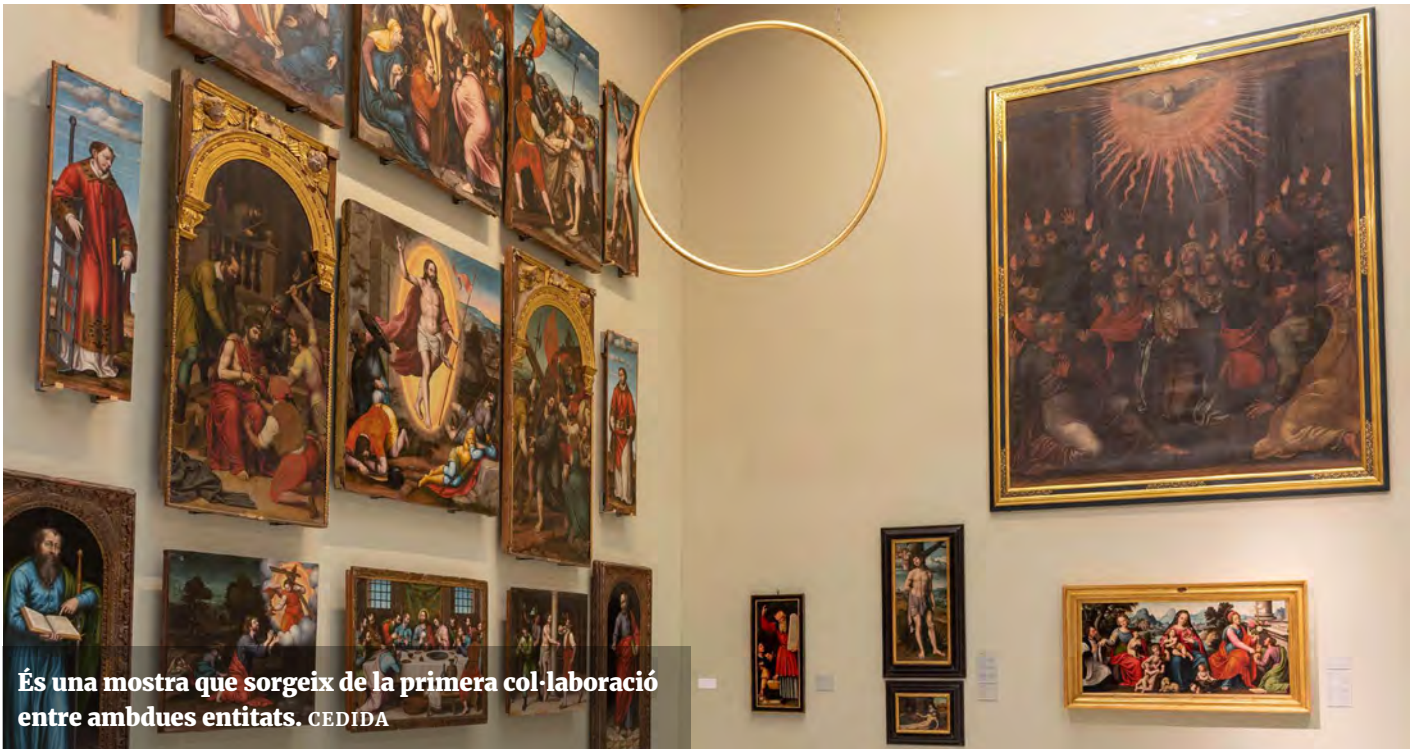
Gastronomia Oli Nou a Siurana

17-18/11/2018 > VilaWeb {Paper

És la primera exposició conjunta
entre els dos museus valencians

**L'IVAM I EL MUSEU DE BELLES ARTS
VIATGEN DEL SEGLE IV AC AL XXI**

És una mostra que sorgeix de la primera col·laboració entre ambdues entitats. CEDIDA

L'IVAM I EL MUSEU DE BELLES ARTS VIATGEN DEL SEGLE IV AC AL XXI AMB UN CENTENAR D'OBRES

Exposicions És la primera exposició conjunta entre els dos museus valencians

REDACCIÓ

L'Institut Valencià d'Art Modern i el Museu de Belles Arts de València acaben d'inaugurar l'exposició 'Teníem tot al nostre favor'. És una mostra que sorgeix de la primera col·laboració entre ambdues entitats i recull obres que van del segle IV aC a l'actualitat. L'objectiu és suscitar un diàleg entre els artistes i mostrar com les creacions dels segles XX i XXI recuperen els gèneres clàssics de la pintura mitjançant la natura morta, el retrat i el paisatge.

L'exposició, que es pot veure al Museu de Belles Arts fins el 20 de gener, aplega un centenar d'obres, entre pintures i escultures, d'artistes com ara Joaquín Sorolla, Francesc Ribalta, Joan de Joanes, Pablo Picasso, Claes Oldenburg i Coosje van Bruggen, entre més. El nom de l'exposició sorgeix de la citació triada per Oldenburg i Van Bruggen per a l'exterior de la peça *Bottle of notes*, que obre la mostra. Aquestes paraules serveixen molt bé per a explicar el viatge que vol fer l'exposició, que cobreix un arc cronològic que comença a l'època ibèrica amb l'escultura *El lleó de Bocairent*, del segle IV aC, i culmina al segle XXI.

L'exposició discorre en onze sales on es revisen els diversos gèneres per arribar a la conclusió que els autors, del segle IV aC al XXI, han continuat emprant els gèneres clàssics de la pintura: el retrat, la natura morta i el paisatge. Els organitzadors destaquen la presència de diverses obres que normalment no es poden veure juntes, com ara *La nit*, d'Equip Realitat, al costat de quadres barrocs, la combinació entre els paisatges del Bosco i els de Rauschenberg, i l'escultura *Kopf der Judith*, de Markus Lüpertz, que es vincula amb els retrats de Sorolla.

Una de les instal·lacions de 'Macho Man', l'obra d'Àlex Rigola contra la violència masclista. ACN

ÀLEX RIGOLA, CAROL LÓPEZ, ALAIN PLATEL I MARC ARTIGAU, PROTAGONISTES D'AQUEST CAP DE SETMANA AL TEMPORADA ALTA

Festivals El festival estrena una instal·lació, dues obres i un espectacle de dansa i música

REDACCIÓ

Tot i que ja fa més d'un mes que va arrencar, aquest cap de setmana hi haurà un dels punts culminants del festival Temporada Alta de Girona. S'hi estrenen quatre espectacles:

la instal·lació de teatre documental *Macho Man*, en què Àlex Rigola investiga sobre les diverses cares de la violència masclista; l'espectacle sobre l'abús de poder *Epodermis*, escrit i dirigit per Carol López; *Requiem pour L.*, un espectacle de dansa dirigit per Alain Platel a partir del Rèquiem de Mozart i *Alba (o el jardí de les delícies)*, l'obra de Marc Artigau guanyadora del Premi Quim Masó 2017.

Qui són les víctimes? Com reaccionen els poders davant la situació? Aquestes són algunes de les qüestions que formula Àlex Rigola a l'espectacle-instal·lació sobre violència masclista *Macho Man*, que es pot veure fins diumenge al saló de descans del Teatre Municipal de Girona. Ofereix un viatge escènic en què

Glòria Sirvent és una dels protagonistes de 'Epodermis', de Carol López. ACN

Des de Flandes arriba 'Requiem pour L.', la darrera proposta del duet format per Fabrizio Cassol i Alain Platel

els espectadors es desplacen per deu espais diferents, guiats per la veu d'una dona que ha estat víctima de violència masclista. Els deu espais tenen un mecanisme d'interacció per a ensenyar diverses cares de la violència masclista: en l'àmbit de la parella, familiar, laboral, social i judicial.

Carol López explica que va concebre la idea d'*Epodermis* arran d'un article de premsa en què es parlava de l'abús de poder. De relacions de poder, n'hi ha en tots els àmbits de la societat: el polític, l'educatiu, l'eclesiàstic, el familiar... L'ésser humà s'aferra a la seva petita o gran àrea de poder i d'allà estant, massa sovint, se sent superior a l'altre. Aquest

espectacle que es pot veure a la sala la Planeta analitza aquesta vella necessitat humana de menysprear i abusar. Els dos intèrprets ens mostraran un seguit d'escenes d'opressors i oprimits, però cal estar alerta perquè sovint es pot ser víctima i botxí alhora.

I des de Flandes arriba *Requiem pour L.*, la darrera proposta del duet format per Fabrizio Cassol i Alain Platel. És un espectacle extraordinari de dansa i música que parteix del *Rèquiem* inacabat de Mozart i passa per la influència eclèctica del jazz, l'òpera i la música africana. Catorze instrumentistes i cantants d'arreu del món, reunits per a una celebració, musical, física i visual, de la

fusió i el mestissatge cultural. Una missa fúnebre per a un món cada vegada més gran i amb les distàncies com més va més curtes.

Finalment, al Canal Lluís Marco i Montse Guallar protagonitzen *Alba (o el jardí de les delícies)*, una història de robots que ofereixen companyia, escrita per Marc Artigau. Va ser l'obra guanyadora del premi Quim Masó 2017 i és un text d'enjòlit de ciència-ficció que gira entorn d'una professora universitària jubilada que compra un sistema d'intel·ligència artificial. L'obra presenta qüestions cada vegada més presents sobre la realitat virtual, les relacions humanes i l'enamorament. III

VELÁZQUEZ I EL SEGLE D'OR

VIATGEN A BARCELONA

Exposicions El CaixaFòrum exhibeix obres del pintor sevillà i una cinquantena de llenços d'artistes com ara Ticià, Rubens, Ribera o Zurbarán

'Felipe IV' és un dels quadres de Velázquez que es poden veure al CaixaFòrum. ACN

REDACCIÓ

El CaixaFòrum acaba d'inaugurar la primera gran exposició sobre Velázquez que es pot veure a Barcelona. La col·lecció barroca del Museu del Prado de Madrid nodreix la mostra, que proposa un diàleg entre set obres mestres del pintor sevillà i una cinquantena de llenços d'altres grans artistes del seu temps, entre els quals hi ha Rubens, Ribera, El Greco, Zurbarán, Giordano i Van Dyck. Les obres de Velázquez ofereixen una visió àmplia de la paleta estilística i temàtica del pintor i proposen un joc de comparacions i correlacions amb alguns dels pintors espanyols i internacionals amb els quals es va relacionar i de la producció dels quals estava al corrent. L'exposició, que conviu al CaixaFòrum amb una altra gran mostra dedicada a Toulouse Lautrec, es podrà visitar fins al 3 de març de 2019.

Ticià, El Greco, Ribera, Antonio Moro, Rubens, Murillo, Giordano, Brueghel, Guido Reni, Van Dyck, Zurbarán, Claudio de Lorena i Stanzione són la constel·lació d'artistes l'obra dels quals acompanya set grans pintures de Velázquez a l'exposició 'Velázquez i el Segle d'Or' al CaixaFòrum. Les set obres mestres del pintor sevillà són *Felipe IV*, *Juan Martínez Montañés*, *Isop*, *Adoració dels Reis Mags*, *Bufó amb llibres*, *El príncep Baltasar Carlos a cavall* i *Mart*.

Les peces han estat escollides pel comissari Javier Portús Pérez –cap de conservació de pintura espanyola del Museo del Prado– i volen donar una descripció de l'autor com més detallada millor. 'La intenció és que, amb aquestes set obres, s'entengui qui va ser Velázquez, l'afany d'originalitat, la singularitat narrativa i les extraordinàries virtuts tècniques que el converteixen en un dels cims de la pintura', diu el comissari. I afegeix: 'Va ser un dels artistes espanyols més versàtils i que va cultivar més varietat de temes, cosa que ha volgut reflectir l'exposició.'

La representació del saber, la religió, la reflexió sobre l'art, la cort, la mitolo-

‘Velázquez i el Segle d’Or’ és la tercera exposició organitzada conjuntament entre CaixaFòrum i el Museo del Prado

‘El príncep Baltasar Carles a cavall’, de Velázquez. ACN

gia i el paisatge són els àmbits temàtics que proposa l’exposició per a mostrar aquest ventall temàtic de Velázquez. Per a cada qüestió, un llenç de Velázquez. I al seu voltant, obres d’altres artistes que permeten de comparar la seva feina amb la que feien altres artistes del Segle d’Or de la pintura de l’estat espanyol i també l’europea i que permeten que el visitant situï Velázquez en un lloc més concret.

‘Des de ben jove, Velázquez buscava la singularitat amb una voluntat de distingir-se, des de les seves primeres obres a Sevilla: uns bodegons que no s’assemblen a res conegut fins aleshores’, explica Portús. Més endavant, va començar a treballar al servei de la cort reial espanyola, un espai competitiu i on singularitzar-se, i des d’on tenia accés a la producció que es feia a Europa. Les corts dels diversos estats europeus van fer aquesta funció de promoció artística i van contribuir a l’observació, la comparació i les influències entre els diversos creadors del moment.

En aquest sentit, el comissari de la mostra admet que, si bé estem acostumats a escriure la història de la pintura en termes d’escoles estatals, la realitat no sempre va ser tan compartimentada, perquè la pintura és un llenguatge que no en sap, de fronteres. ‘El joc d’estímul

‘Isop’, de Velázquez. ACN

i influències era extraordinàriament variat, i una de les coses que mostra aquesta exposició és fins a quin punt en aquella època la pintura era un llenguatge internacional que no coneixia fronteres’, conclou Portús.

‘Velázquez i el Segle d’Or’ és la tercera exposició organitzada conjuntament entre CaixaFòrum i el Museo del Prado, després de ‘Goya. Llums i ombres’, i ‘La bellesa captiva. Petits tresors del Museo del Prado’. En aquest cas, la nova exposició a Barcelona se suma als actes de celebració del bicentenari de la pinacoteca madrilenya.

Hi ha tallers, tastis guiats, demostracions de cuina, actes per a la mainada... RC

TOTES LES POSSIBILITATS DE L'OLI NOU, A LA FESTA DE L'OLI DOP SIURANA

Fires La fira ofereix un bon reguitzell d'activitats entorn de l'oli, tant per degustar-lo com per saber-ne més coses

REDACCIÓ

Amb l'arribada del primer fred, en alguns indrets del país ja pot començar la collita de l'oliva. I, amb el primer raig d'oli que surt del molí, arriben les festes de l'oli nou. N'és un exemple la Festa de l'Oli Nou que la DOP Siurana fa aquest cap de setmana a Reus. Hi participen una quinzena de productors d'oli dels municipis del Camp de Tarragona, el Priorat i la Ribera d'Ebre que formen la denominació d'origen protegit Siurana.

La fira, que dura dos dies, ofereix un bon reguitzell d'activitats entorn de l'oli, tant per a degustar-lo com per a saber-ne més coses de les seves propietats o la producció. Hi ha, per exemple, tallers, tastis guiats, demostracions de cuina, actes per a la mainada... i fins i tot un concurs en què cadascú es pot endur el seu pes en oli! Alguns dels tallers més destacats són un per a aprendre a diferenciar menes d'oli diverses, una demostració de cuina a càrrec del xef Pep Nogué i un col·loqui en què s'explicaran les possibilitats de l'oli en el món de la cocteleria.

L'oli nou es diferencia de la resta perquè és acabat d'espremer i té un seguit de propietats que el fan únic. És el resultat de les primeres olives de la collita, sovint encara amb un punt de verdor. Per això sol tenir un gust més astringent que l'habitual, un color verd intens, i, com que és oli sense filtrar, un aspecte tèrbol. I també per aquest motiu té una durada efímera i s'ha de consumir de pressa. El gust d'aquest oli varia segons l'indret, el clima i les condicions meteorològiques de l'anyada.

El plat fort de la gran festa del circ valencià serà la gala, que es farà al Teatre Principal de Castelló. APCCV

EL CIRC DEL PAÍS VALENCIÀ MOSTRA EL SEU TALENT

Circ L'acte central de la Nit del Circ Valencià serà una gala amb diversos espectacles

REDACCIÓ

Després de l'èxit de la primera Nit del Circ Valencià que es va fer l'any passat, aquest dissabte l'Associació de Professionals de Circ de la Comunitat Valenciana organitza novament aquesta festa. Es farà a Castelló i vol ser una vetllada per a promocionar el circ fet al País Valencià per mostrar-ne tot el talent i potencial. Per això, els actes arrencaran amb un espectacle de carrer obert a tothom que es farà a la plaça

de l'Hort dels Corders i anirà a càrrec de El Fedito, que oferirà un espectacle d'equilibris i malabars amb tot d'objectes quotidians. Tot seguit, es farà un col·loqui sobre la dona i el circ conduït per la pallassa Maria Colomer i amb la participació de Txetxe Folch de la companyia Recortable i Dainé, de circo Gran Fele.

El plat fort de la gran festa del circ valencià serà la gala, que es farà al Teatre Principal de Castelló. L'espectacle serà dirigit per la pallassa i humorista Jimena Cavalletti, comptarà amb música en directe de José Reillo i Teresa Núñez i

constarà de vuit espectacles de disciplines de circ ben diverses.

Entre aquests espectacles, hi haurà els equilibris d'Àngel Sánchez, l'espectacle amb corda d'Ana Rebenaque, l'humor de Quique Montoya i l'acrobàcia còmica de la companyia Arritmados. Diegolow oferirà una mostra de tots els malabars que és capaç de fer amb un diàbolo, es podrà riure amb les pallasses de la companyia Decopivolta Teatre, emocionar-se amb els equilibris del duet format per Jordi Serra i Debi Cobos i gaudir de l'espectacle d'equilibris sobre una roda de Marías Marré.

BARCELONA ES RENDEIX AL VIDEOART: ARRENCA EL FESTIVAL LOOP

Festivals El tema central del festival d'enguany és la confluència entre la imatge i altres disciplines artístiques, com ara la dansa i el teatre

Les obres que es presenten enguany exploren les confluències entre la imatge i altres disciplines artístiques.

FL

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, més de setanta espais de Barcelona s'omplen de videoart perquè fins al 22 de novembre es fa el festival Loop. Les obres que es presenten enguany exploren les confluències entre la imatge i altres disciplines artístiques com ara la dansa i el teatre i, per això, el festival arriba fins a diverses institucions culturals. Algunes de les propostes més destacades que es podran veure són a l'Escenari Brossa, on hi haurà un projecte que entrellaça el cinema i la performance per parlar dels moments més

àlgids de la contracultura. Al Macba, la parella d'artistes Sander Breure i Witte van Hulzen, exploraran la relació entre el cos i les pantalles. I al Mercat de les Flors, a l'Arts Santa Mònica i al Pavelló de Mies van der Rohe es podran veure projectes que mesclen dansa i videoart in situ.

Una de les activitats centrals del festival és una exposició que es pot veure al Reial Cercle Artístic. Es diu 'Produir, Produir, Produï(t)' i vol ser una panoràmica de la creació actual de diversos artistes vinculats a la ciutat. Seguint la temàtica del festival d'enguany, que reflexiona sobre el concepte de producció artística i cultural, l'exposició mostra

obres que tracten el cos com a producte i com a subjecte que produeix.

En la línia de defensar l'escena local, una altra part important del Loop és el 'City screen', la secció no institucional del festival. Reflecteix la vitalitat de l'escena artística local, el talent jove i la perspectiva internacional que molts dels residents vinguts de fora aporten al teixit cultural de la ciutat. La secció ha anat creixent i enguany aplega 102 artistes i 39 espais diversos entre galeries, residències i espais d'artistes. A més, se centra en tres grans línies: la producció d'identitats, la construcció dels límits geogràfics i la reflexió al voltant de la producció de les imatges.

Jude Law i Johnny Depp són els protagonistes de la segona entrega de la saga 'Bèsties fantàstiques'. [IMDB](#)

'BÈSTIES FANTÀSTIQUES. ELS CRIMS DE GRINDELWALD', BASAT EN UNA OBRA DE J. K. ROWLING, ARRIBA ALS CINEMES EN CATALÀ

Aquesta setmana es destaca l'estrena en català de *Bèsties fantàstiques. Els crims de Grindelwald*, que es basa en la novel·la homònima de l'escriptora britànica J. K. Rowling. Dirigida per David Yates amb guió de Rowling mateix, té en el repertori Eddie Redmayne, Johnny Depp, Jude Law, Zoë Kravitz i Ezra Miller, entre més. *Malos tiempos en El Royale*, del director Drew Goddard, que va clausurar el festival de cinema de Sant Sebastià, i la biografia de la novel·lista *Colette*, protagonitzada per Keira Knightley, són dues estrenes destacades més. En català, també s'estrenen els films infantils *Condorito* i *Tina Superbruixa*.

Bèsties fantàstiques. Els crims de Grindelwald

Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald

—
Direcció: David Yates. Intèrprets: Zoë Kravitz, Katherine Waterston, Alison Sudol; Eddie Redmayne, Johnny Depp, Jude Law. Gènere: Aventures.

—
El mag Grindelwald, que havia estat capturat pel Congrés Màgic dels Estats Units amb l'ajut de Newt Scammander, pot fugir i comença a reclutar seguidors perquè els mags de pura sang puguin regnar sobre les criatures no màgiques. Basat en el llibre homònim de J. K. Rowling.

Colette

Direcció: Wash Westmoreland. Intèrprets: Keira Knightley, Eleanor Tomlinson, Fiona Shaw; Dominic West, Robert Pugh, Ray Panthaki. Gènere: Drama.

Gabrielle Sidonie Colette es casa amb un intel·lectual parisenc, que aprofita el seu talent perquè li escrigui novel·les i les signi amb el nom d'ell. Autora de novel·les que van revolucionar la societat parisenca, Colette comença a sentir-se utilitzada i lluita per demostrar el seu talent com a escriptora i per sortir del seu matrimoni, perquè també se sent atreta per unes altres dones.

Bad Times at the El Royale Malos tiempos en El Royale

Direcció: Drew Goddard. Intèrprets: Cailee Spaeny, Cynthia Erivo, Dakota Johnson; Chris Hemsworth, Jeff Bridges, John Hamm. Gènere: Enjòlit.

Set desconeguts, cadascun amb un secret, es reuneixen en un hotel abandonat i amb un passat molt fosc, el Royale. Durant una nit, tindran la seva darrera oportunitat per a redimir-se abans no se'n vagi tot en orris.

Condorito

Direcció: Alex Orrelle i Eduardo Schuldt. Gènere: Animació.

L'ocell més estimat de Pelotillehue, acompanyat del seu nebot Coné, començarà una aventura per a rescatar la seva sogra, abduïda per una nau alienígena. En català.

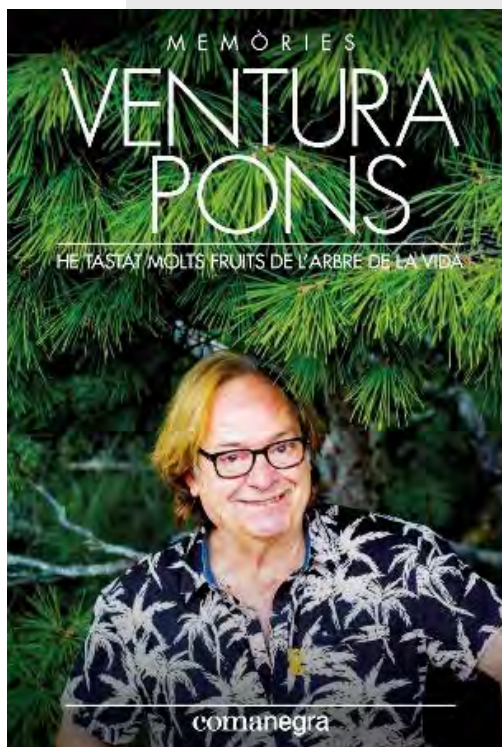
Ventura Pons és una d'aquestes persones: cineasta monumental, el director més prolífic de la història del cinema català

Joan Sala

LES 'MEMÒRIES' DE VENTURA PONS

Comanegra publica les memòries del cineasta, amb el títol 'He tastat molts fruits de l'arbre de la vida'

COBERTA DE 'HE TASTAT MOLTS FRUITS DE L'ARBRE DE LA VIDA', LES MEMÒRIES DE VENTURA PONS, PUBLICADES PER COMANEGRA.

REDACCIÓ

La setmana entrant arribarà a les llibreries el volum de memòries del cineasta Ventura Pons (Barcelona, 1945), amb el títol *He tastat molts fruits de l'arbre de la vida* (editorial Comanegra). Amb més de quaranta anys de carrera cinematogràfica i havent bregat en mil batalles, el cineasta mira enrere i pot recapitular les coses veritablement importants, quines escenes conformaran el seu film definitiu i amb quines persones es queda per sobre de tot. És un recorregut llarg i canviant. Perquè el país que va veure estrenar *Ocaña, retrat intermitent* l'any 1978 ha canviat molt. La cultura catalana ha resolt alguns problemes però n'ha hagut d'afrontar de nous, i poca gent en pot donar millor testimoni que Ventura Pons.

Llegiu-ne un bon **fragment**.

Explica Joan Sala, propietari i editor de Comanegra: 'Una de les coses que més m'agrada de la meua feina d'editor és conèixer gent que té coses a dir, coses a explicar, especialment quan és gent amb vides plenes, gent que ha fet feina. Ventura Pons és una d'aquestes persones: cineasta monumental, el director més prolífic de la història del cinema català, amb més de trenta films i un gran nombre de premis i mencions internacionals, aquests darrers anys ha recuperat i impulsat cinemes com els Texas a Barcelona, els Albatexas a València i Las Vegas a Figueres. Ha participat en la vida cultural del país amb gran implicació, ha conegut infinitat de personatges de tots els àmbits i ens en parla en aquestes memòries. Publicar aquest llibre és compartir amb el públic lector la sort que és conèixer en Ventura.'

POMES FARCIDES O FARCIT DE FESTA MAJOR

Un plat típic de la Festa Major de Teià (el Maresme), que se celebra per Sant Martí
· UN plat llarg de fer, que demana quatre dies d'elaboració

Ingredients

- 8 pomes mitjanes Royal Gala
- 150 g de carn de vedella
- 150 g de magra de porc
- 1 pit de pollastre petit
- 2 ous, llimona, 2 o 3 melindros
- 2 preses de xocolata sense llet
- 50 g de sucre
- 50 g d'ametlles torrades
- sal, oli, llard, canyella, torró de Xixona (si es vol), pebre
- brou (tant com calgui)
- Per rostir les carns, com s'acostumi (admet llard, pastanaga, cebeta, alls,...)

NEUS GUSCÓ

El dia abans rostim les carns juntes.

Un cop rostida, trinxem la carn amb un raig de suc de llimona i la pastem bé amb un ou batut. Si queda massa sucosa, l'espessim amb un melindro.

Rentem i assequem les pomes, els traiem el cor i les llavors, per la part oposada al pèndol, i farcim el forat amb la pasta de carn.

Posem una paella amb oli al foc. Suquem la poma per la part del farciment en ou batut i la posem a fregir a la paella per afermar el tap, per després sofregir tota la poma. Posem el suc de la cocció de la carn que ens ha quedat en una cassola de terrissa. A mesura que enllestim el

fregit de la paella, hi col·loquem les pomes, amb el tap de carn cap amunt. Si cal, afegim una mica més d'oli. Tres o quatre escarrotxes de llimona, un polset de sal, una escampada de sucre.

Afegim brou fins a cobrir les pomes. Quan les pomes canvien de color (mitja hora, més o menys), afegim una picada amb melindros esmicolats, xocolata ratllada, ametlles ben fines, sucre i, si es vol, els torrons i la canyella. I continuem la cocció.

L'endemà, tornem a escalfar la cassola, damunt d'una planxa de ferro i a foc ben lent. Repetim aquest procés durant quatre dies. És la manera de confitar les pomes, fer-les gustoses i amb un suc espès i perfumat. Sobretot, cal vigilar la cocció, perquè és un guisat molt fàcil d'enganxar-se.

S'ha acabat la primera reunió entre JxCat, ERC, el PSC i Catalunya en Comú, sense acords

Flandes diu prou a Borrell i ordena el retorn del delegat a l'estat espanyol

Rosalía triomfa als Grammy Llatins amb dos premis per 'Malamente'

Un fort aiguat causa inundacions al centre de València

Ramon Royes, batlle de Cervera: 'Per molt Marc Márquez que fos, no hi havia cap motiu per a retirar la pancarta'